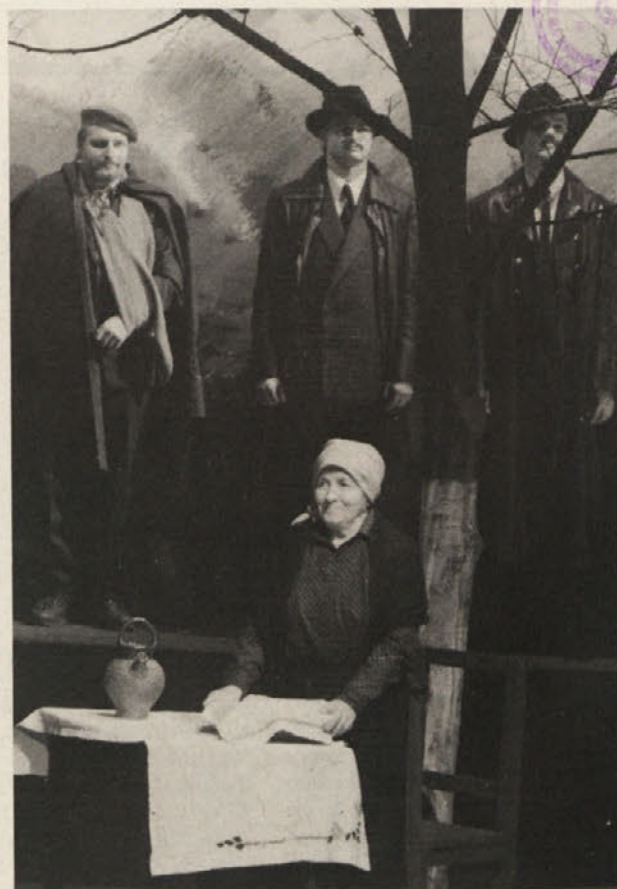

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
25. NOV.
1993

Letnik XLVIII.
Štev. 47 (2731)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
40 tolarjev
P. b. b.

Velik uspeh je doživela predstava „Prizori s Prežihom“, ki jih je napisal Jernej Novak. Impozantna scena Mete Hočevarjeve in režija Petra Militarova, kateri se pozna neposredna prizadetost ob Prežihovi aktualnosti, ter zavzeti igralci so navdušili publiko. Več o predstavi preberite na strani 6.

Tudi zmaj v snegu

Sneg zadnjih dni je prese-
netil tudi celovskega zmaja,
ki se je v metežu počutil pre-
cej osamljenega. Njegov
krotitelj in stalni partner,
Heraklej, je namreč na le-
potnem zdravljenju na Du-
naju, kjer so ga že vsega pre-
gledali in ugotovili nekaj
starostnih obolenj. A vse
skupaj ni preveč zaskrblju-
joče, kmalu bo spet vihtel
svoji kij in z njim – na videz –
grozil zmaju.

Nepравilnosti v poteku NSKS-ovskega glasovanja

Že prvi teden, odkar je Na-
rodni svet koroških Slovencev
razposlal glasovnice, ki naj bi
imele odločujočo vlogo glede
sestavljanja skupnega zas-
topstva koroških Slovencev,
so se s pritožbami oglašali ljud-
je, ki z velikimi dvomi gledajo
na legitimnost takega glasova-
vanja.

Kljub zatrjevanju tajnika
NSKS Wedeniga, da so člani
odborov v zastopstvih staršev
na šolah izveti iz seznama, so
glasovnice dobili tudi nekateri,
ki zagotovo niso včlanjeni nik-
jer drugje. Glasovnice so dobi-

le tudi osebe, ki sploh niso od-
borniki v kateremkoli društvu,
nekateri odborniki pa kar po
dve! Najbolj zanimivo pa je, da
je največ pritožb zaradi neza-
jamčene anonimnosti, saj je
lahko podpisal in odprl pismo
vsak drug član družine ali pa
uslužbenec/ka v pisarnah, ka-
mor so bile glasovnice delno
tudi razposlane.

V primeru, da je bil naslov
napačen, ali pa da naslovljenec
pisma ni dvignil na pošti, je ta-
ko pismo vrnjeno na naslov
Narodnega sveta, ki lahko
počne z njim, kar se mu zljubi.

Glasovnice so bile razposla-
ne tudi odbornikom, ki niso
javljani na okrajnem glavars-
tvu, kar je že pravzaprav pre-
stopok po zakonu o zaščiti po-
datkov. Znano nam je, da so z
Narodnega sveta povpraševali
pri odbornikih društev po do-
datnih imenih. Teh pa bi brez
odobritve občnega zbora
društva ne smel nihče posredo-
vati.

Seveda, gospod Grile (od-
vetnik) je že na tiskovni kon-
ferenci menil, da je to vse itak
samo „med nami“. „Med na-
mi“ bi pravzaprav morali velja-

ti isti zakoni, ista določila ka-
kor za večinsko prebivalstvo.
No, ja, „med nami“ se lahko
organizira tudi povpraševanje,
za katerega ni pomembno, če
je resnično verodostojno. Po-
membno je le, da ga bo kdo
priznal, in slovenski zunanji
minister je v upanju, da bodo
njegovi ideološki sobratje
„zmagali“, že pritisnil svoj žig.

Tako glasovanje je v na-
sprotju z vsakim pravnim prin-
cipom in kratkoma neresno,
da o „demokratičnosti“ sploh
ne govorimo.

S.W.

Zastopnik bo še le določen

Zelena govornica narod-
nih skupnosti v avstrijskem
parlamentu, Terezija Sto-
išić, nima stoddostno zago-
tavljenega mandata v pri-
hodnji parlamentarni man-
datni dobi. Na občnem zboru
dunajskih zeleni je Stoisi-
čeva bila potrjena, kot svoj-
čas Karel Smolle, preko
zvezne kandidatne liste. V
bistvu je tretje mesto na du-
najski listi tako imenovan
„bojni mandat“, a se ga ze-
lena predstavica manjšin
ne boji. Kdo pa bo dobil
manjšinski mandat na zele-
ni parlamentarni listi, se bo
izkazalo konec tedna. Za to
mesto kandidira več oseb.
Dokončen razpored kandi-
datov bo sprejet 10. decem-
bra.

Okrogla miza o integraciji oz. etnični zbornici

Delovna skupnost av-
strijske narodnosti v SPÖ je
preteklo soboto vabila na
okroglo mizo v Globasnico
na temo „Integracija ali et-
nična zbornica“. Diskutirali
so dr. Sturm (ZSO), mag.
Pipp (NSKS), Sadovnik
(EL-Globasnica), Potot-
schnig (FPÖ), mag. Grile
(ÖVP) in A. Blatnik
(SPÖ). Za kulturni spored
je poskrbel mešani pevski
zbor iz Grebinja ter flavtist
Filipič. V diskusiji so posta-
la stališča k integraciji oz.
etnični zbornici jasna: za-
stopniki NSKS, EL, ÖVP in
FPÖ so zagovarjali etnično
zbornico, zastopnika ZSO
in SPÖ pa integracijo. Dis-
kusija je bila zanimiva, na
žalost pa zaradi vremens-
kih razmer (sneg) udeležba
ni bila povsem zadovoljiva.

Volitve v Italiji – veča se polarizacija

Izid občinskih volitev v Itali-
ji je spremenil politično podo-
bo države. Porast neofašistov
je bil visok. Dejstvo, da je tudi
levica krepko pridobila, sicer
omili pohod neofašistov, ne-
varnost polarizacije italijanske
družbe pa je zelo velika. Stran-
ke politične sredine, Krščan-
ska demokracija in Socialisti so
doživele hud poraz.

Še posebno zanimiv je volil-
ni izid na Južnem Tirolskem.
Zmagale so nacionalistične sile
pri obeh narodnih skupnostih.
Neofašisti so postali najmo-
čnejša stranka italijanske na-
rodne skupnosti, kar ne obeta
nič dobrega. Ljudska stranka
(SVP) je sicer zgubila 8 odstot-
kov glasov, v deželnem zboru
pa bo še imela absolutno večino.
Toda kljub temu model
zbirne narodnostne stranke,
kot je to SVP, zgublja na po-
menu. Z izvolitvijo zloglasne-

ga poslanca Atza („Rome in
Sinte je treba pregnati...“), ki je
dobil precej preferenčnih gla-
sov, se bo razkroj stranke še
pospešil. Ali bo liberalni del
SVP zdaj izstopil in SVP in
ustanovil svojo stranko, kot je
to bilo slišati še pred volitvami,
še ni jasno. Viden izraz razkro-
ja stranke je tudi uspešen na-
stop Južnotirolskih svobodnja-
kov, ki so dobili 2 poslanca.
Protinacionalistične sile na vo-
litvah niso pridobile dosti gla-
sov. Zato se tudi v Južnem Ti-
rolu že kažejo prvi oblaki poo-
strene narodnostne konfronta-
cije.

Zanimivo je dejstvo, da so
avstrijski svobodnjaki, ki na
Koroškem zagovarjajo zbirno
narodnostno organizacijo, v
Južnem Tirolu podprli svo-
bodnjake in s tem oslabili tam-
kajšnjo zbirno narodnostno
stranko SVP.

Ob 100-letnici rojstva koroškega pisatelja Prežihovega Voranca

PRIZORI S PREŽIHO

(Jernej Novak)

gledališka predstava

Režija: Peter Militarov

Scena: Meta Hočevar

Izvedba: Gledališče ob Dravi

Ponovitve:

Sobota, 27. 11. ob 13.30

Nedelja, 28. 11. ob 20.00

Sobota, 11. 12. ob 19.30

Nedelja, 12. 12. ob 14.30 in ob 19.30

v kulturnem domu v Šentprimozu

Prireditelj in nosilec projekta:
Slovenska prosvetna zveza

Temeljno glasovanje, ki ga prireja NSKS, bo neglede na izid imelo določene posledice:

1. S tem, da se predstavniki Enotne liste vključujejo v to akcijo, le-ti zapuščajo platformo nadstrankarstva. Volilci se bodo ob naslednjih občinskih volitvah seveda upravičeno spraševali, čemu vse njihov glas velja. Očitno ne samo za komunalne zadeve, temveč tudi za politiko

KOMENTAR

dr. Marjana Sturma

Sožitje je potrebno tudi znotraj manjšine

NSKS. Dvomim, da bo to Enotnim listam koristilo. Čudim se tudi Deželni EL, da se je s tako vneto zagnala v to akcijo, kajti ne morem si predstavljati, da bodo volilci ob naslednjih deželno-zborskih volitvah tako politiko podprli v večjem številu. Vsekakor bodo deželno-zborske volitve in rezultat za EL pokazale, koliko ljudi na Koroškem dejansko podpira politiko zapiranja in geta. Deželna EL se je zmanjevala v pozicijo izvrševalca politike NSKS. O kaki samostojnosti ni več mogoče govoriti. Seveda pa je dovoljena tudi naslednja spekulacija: NSKS in EL sta sprožila temeljno glasovanje z namenom, da EL ni več treba nastopiti ob naslednjih deželno-zborskih volitvah, ker ne pričakujeta obetavnega volilnega rezultata. Argument bi se lahko glasil, »zdaj je treba graditi etnično zbornico«. Torej etnična zbornica kot nadomestilo za samostojni nastop ob deželno-zborskih volitvah? V resnici NSKS žrtvuje EL za svoje ozke politične interese.

2. Očitno je, da se določeni deli koroške cerkve v okviru Mohorjeve krepko politizirajo. Ladislav Lenček je septembra 1992 v Zvonu, ki ga izdaja Mohorjeva, zapisal: »Slovenec je premalo, da bi se mogli igrati s svojim narodnim obtožnikom. Geslo vseh naj bi bilo: Vsi za vse! Vsi Slovenci za vse Slovence, zlasti za preizkušene v tujini. Če kdaj iz kateregakoli

razloga slovenstvo v izseljeništvu začne zamirati, je pač dolžnost narodne skupnosti, da mu vbrizgne potrebno narodno injekcijo«. V tej luči se ne čudim izjavam nekaterih duhovnikov v zadnji številki NT. V tej luči se tudi na čudim, da se pojavljajo ponekod v verouku letaki z dvomnimi naslovi. Če se deli cerkve danes vključujejo v nove »nacionalne eksperimente« je to njihova zadeva. ZSO se teh »nacionalnih eksperimentov« ne bo udeležila.

3. Vsekakor po tem glasovanju stvari ne bodo več takšne, kot so bile. To naj bo povedano še pred izidom glasovanja. Nasproti si stojita dva povsem različna koncepta: na eni strani tisti, ki na podlagi narodnostne priznavne prisile želijo krepiti »narodnostno jedro«, in na drugi strani tisti, ki zagovarjajo koncept dvo- in večjezičnosti v regiji brez narodnostne priznavne prisile. Zgodovinske izkušnje nam kažejo, da izključna krepitev »narodnostnega jedra« nujno vodi v etnično polarizacijo in konfrontacijo. Tega je bilo v zgodovini že preveč. Zato pri ZSO zagovarjamo odprt koncept sožitja in sodelovanja. Legitimno je, da se eni zavzemajo za prvi in drugi za drugi koncept. Avstrijska država bo morala zagotoviti model, da bosta oba koncepta lahko živel brez medsebojnega oviranja.

Klerikalizacija manjšinske politike?

Potek glasovanja za enotno zastopstvo koroških Slovencev/Slovenk postaja čedalje bolj problematičen. V precejšnjih primerih je prišlo do nekorektnosti: Glasovnice so dobile osebe, ki v nobenih slovenskih društvih niso odborniki/odbornice. Zato bi bilo potrebno, da početniki tega glasovanja pokažejo seznam slovenskih odbornikov/odbornic, ki jim je služil za razpošiljanje glasovnic.

Argument, »da izražajo funkcijarji, ki se udeležijo glasovanja svoje osebno mnenje, ne pa mnenja katerega odbora« ne prepriča in gre v prazno. Kajti formalno izraža glasovalec/glasovalka pri vsakem glasovanju svoje osebno mnenje. Neizpodbitno pa je dejstvo, da so v to glasovanje ravno preko pozvanih odbornikov/odbornic vključena slovenska društva in slovenske organizacije. Odborniki/odbornice bi namreč brez odborniške funkcije ne dobili/dobile glasovnic. Glasovnic niso dobili kot zasebniki, ampak kot zastopniki, funkcijarji društev. Zato je vprašanje »osebnega mnenja« puhalo.

Politično kočljivo pa je pri tem glasovanju vključevanje Mohorjeve družbe kot cerkvene ustanove, ki celo nasprotuje duhu Koroške sinode iz leta 1972. Koroška sinoda je s svojo predlogo o sožitju med slovensko in nemškogovorečimi sprejela važen dokument, s katerim koroška Cerkev skuša posredovati v narodnostnih sporih. Pri svojem posredovanju gre Cerkvi za ohranitev skupnosti in za to, da se cerkvena dejavnost ne zlorabi za strankarsko oz. nacionalno politične interese. Zato je tudi v šolski diskusiji bila na strani tistih, ki so bili za skupen pouk in proti ločevanju.

V primeru trenutnega glasovanja pa se je del koroško-slovenske Cerkev odločil za

korak, ki ni v prid skupnosti koroških Slovencev, ampak pospešuje razdvajanje. Mohorjeva družba kot cerkvena ustanova, ki ima svoj zgled in vpliv na slovenske cerkvene kroge, je celo ena izmed glavnih pobudnic tega glasovanja. S takim korakom je nedvomno izrazila svojo pristranost v narodnostni politiki. Ne vem, v koliko se vsi odborniki Mohorjeve družbe zavedajo, da s tako odločitvijo indirektno tiščijo cerkvene strukture v oblastni

nec in viden predstavnik Mohorjeve družbe. Ta zloraba slovenskih cerkvenih struktur za politične namene je samo možna, ker funkcije nekaterih oseb med NSKS in Mohorjevo niso razmejene. Zato pomeni vključevanje Mohorjeve družbe kot cerkvene ustanove v konflikt med dva različna politična koncepta koroških Slovencev klerikalizacijo manjšinske politike. Ali drugače povedano: To je neoklerikalizem, ki cerkvene ustanove zlorablja za vpliv na politično in javno življenje. Morda pa smo že celo tako daleč, da Mohorjeva kot ideološki center narekuje politiko Narodnemu svetu.

Ta klerikalizacija manjšinske politike na Koroškem je samo odsev političnih razmer v Sloveniji, kjer predvsem krščanski demokrati s Peterle- tom na čelu z vso silo uvajajo klerikalizacijo slovenske politike.

Klerikalizacija manjšinske politike bo za celotno slovensko manjšino imelo nepopravljive posledice. Čim bolj bodo cerkvene strukture vpletene v usmerjanje manjšinske politike, tem večji bo razkorak med koroško Cerkvijo in drugačermislečimi. Koroško slovenska Cerkev – če ta pojem lahko uporabljam – tvega s svojim aktivnim poseganjem v manjšinsko politiko, da za liberalno misleče ljudi v njej ne bo prostora. Klerikalizacija politike ne prinaša več svobodnjaštva, marveč ustvarja duhovnopolitično ožino in vzpodbuja k izmejevanju.

Dokler se bodo slovenske cerkvene strukture pustile vpreči v nacionalno oblastno politiko, bo koroška Cerkev v narodnostnih konfliktih vedno teže posredovala. Nemškona- cionalni krogi bodo začeli s politizacijo cerkvenega delovanja po dvojezičnih farah.

Dr. V. Wakounig

Dr. Vladimir Wakounig

konflikt znotraj narodnostne skupnosti.

V zadnjih dvajsetih letih koroško-slovenske cerkvene ustanove niso aktivno posegale v usmerjanje politike znotraj koroških Slovencev, ker jim je šlo za ohranitev skupnosti. Do preobrata pa je prišlo z ministrskim predsednikom Peterle- tom leta 1990 v Sloveniji. Od tistega časa naprej opažamo, da politiki slovenske vlade, ki so odgovorni za kontakte z zamejstvom, enostransko podpirajo konzervativno-nacionalne in cerkvene kroge koroških Slovencev.

Prepletanje med NSKS in slovenskimi cerkvenimi krogi pa je najbolj vidno v personalni politiki obeh institucij. Tako je podpredsednik NSKS mag. Marjan Pipp, eden najbolj zagnanih početnikov tega glasovanja, obenem tudi nastavlje-

Diskusija o narodnopolitičnih modelih

DUNAJ. Vprašanje političnih premikov ter njihovih posledic za koroške Slovence – kajpada pod posebnim upoštevanjem medtem že večletne razprave o multikulturalnosti in etnocentričnih narodnopolitičnih modelih – je bilo težišče diskusijske prireditve, ki jo je prirejela ljudskoizobraževalna ustanova (Volkshochschule Donaustadt) v 22. dunajskem mestnem okraju. Pred dokaj številno (in pretežno nemškogovorečo) publiko sta podala svoja nasprotujoča si stališča glede multikulturalnih ali etnocentričnih izhodišč narodnostne politike dr. Mirko Messner in dr. Reginald Vospernik, ravnatelj zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu. Slednji na začetku sicer poudari, da nikakor ne velja za razvnetega zastopnika etnocentrističnih modelov, in da tako interetnični kot etnocentrični princip vidi, kajpada odvisno od posameznih okoliščin, kot dva možna pristopa za zaščito in preživetje narodnostnih skupnosti. Vendar je Vospernik po

kratki samointerpretaciji pojma – »Če je etnocentrizem zahteva po možnostih samostojnega zastopstva in soodločanja narodne skupnosti, potem se strinjam...« – ter po primerjavi konkretnega reševanja problemov pri različnih manjšinah v Evropi (posebej z Danci v Schleswig Holsteinu) naposled le nagnil k prepričanemu »zagovarjanju etnocentričnega modela, kar po njegovem mnenju »ni nujno zapiranje in getoizacija narodne skupnosti!« S tem v zvezi je ravnatelj slovenske gimnazije tudi jasno podprl akcijo Narodnega sveta koroških Slovencev k izvolitvi skupnega slovenskega političnega zastopstva, pri čemer je ta postopek po kritičnih pripombah nekaterih slovenskih poslušalcev primerjal z dopustno povpraševalno akcijo za ugotavljanje javnega mnenja v krogu društvenih funkcionarjev in ne kot volilni postopek.

Mirko Messner je ta »volilni postopek« označil kot poskus ene izmed osrednjih organiza-

cij koroških Slovencev za pridobitev politične hegemonije, kar naj bi imelo daljnoročno za posledico psihološko travmatizacijo ter političnostrateško poslabšanje položaja koroških Slovencev. Glede multikulturalnih izhodišč za narodnostno politiko je dejal, da bi morala država pri tem poskrbeti za ustrezne predpogoje: demokratično jezikovno politiko (obvezna dvojezičnost pred uradi in v šolstvu), demokratijskopolitične ukrepe (prepo- ved protimanjšinskih organizacij) ter depolitizacijo manjšinske politike v smislu njenega izvzetja iz dnevnih strankarskopolitičnih prepletov. O splošnih zgodovinskih in socioloških vidikih razvoja koroških Slovencev je pred obema diskutantom spregovoril zgodovinar dr. Foltej Sima (Univerza na Celovcu), za (multi)kulturalni in -zvočni zaključek diskusijske prireditve pa so poskrbeli pesnik Jani Oswald ter jazztrojica »Les trois arts«.

I. Sch.

ORF: na potezi je parlament

Urad zveznega kanclerja je prejšnji petek vabil na informativni sestanek glede razširitve slovenskih radijskih in televizijskih oddaj. Sestanek je bil v prostorih deželnega studia ORF, vabljeni pa so bili člani sosveta. S strani ORF so se sestanka med drugim udeležili generalni sekretar ORF Bergmann, deželni intendant Hauser in vodja slovenskega sporeda Bogataj. Predstavniki koroških Slovencev so nakazali potrebo po razširitvi slovenskih radijskih in televizijskih oddaj. Predstavniki ORF pa so dejali, da ORF sam teh dodatnih stroškov ne more pokriti,

je pa pripravljen razširiti slovenske radijske oddaje, če zvezna vlada pokrije stroške. Če pa bi parlament sprejel zakon, ki bi naložil ORF, da razširi oddaje v slovenščini, bi ta pač to storil. Trenutno ORF v zakonski osnovi ne vidi kritja za celodnevni radijski program v slovenščini. Po tem razgovoru je jasno, da mora avstrijska vlada oziroma avstrijski parlament sprejeti jasna zakonska določila, ki bodo ORF dali nalog, da razširi program v slovenščini. Na naslednji seji bodo slovenski člani sosveta to zahtevo posredovali zveznemu kanclerju Vranitzkemu.

Seminar Zveze slovenskih žena v Medijskih toplicah v Izlakah „Ko se prebiješ skozi, je laže“

Za seminar Zveze slovenskih žena je bilo izredno zanimanje

V snežnem metežu je preko 60 slovenskih žena s Koroške prišlo v Izlake, da bi se v dveh dnevih pogovorile o specifičnih vprašanjih, ki tarejo ženske kot pripadnice svojega spola, pa tudi kot pripadnice manjšine. Izkazalo se je, da je manj vprašanj, ki izvirajo iz položaja manjšinstva, več pa takih, ki so splošna in katerih ne gre deliti na slovenska ali nemška.

Marija Jurič-Pahor, ki je bila še pred nekaj leti tajnica ZSZ na Koroškem in ki živi zdaj v Trstu in pripravlja svoje doktorsko delo v Ljubljani, je v svojem referatu govorila o temi „Kdo sem? – Kaj želim?“. Kakor zvenita vprašanji preprosto, pa nikakor ni enostavno, nanju odgovoriti:

Jurič-Pahor: „Odgovori se lahko menjajo iz dneva v dan, iz situacije v situacijo. ... Ženske se skušajo ravnati po idealih, kar pa pogosto pripelje do občutka krivde. Ta občutek prepoznamo, ko zaslišimo v sebi glas: ah, tega ne bi smela, ali pa: ah, kaj pa spet počenjam.“

Zanimivo je, da ženske narodnostnim težnjam ne pripisujejo take važnosti kot družinskemu oziroma partnerskemu življenju. To seveda še ne pomeni, da bi bile zaradi tega nujno podvržene asimilaciji, pomeni pa, da ne čutijo tistega specifičnega narodnega ponosa, ki ga občasno razvijajo moški funkcionarji denimo ob kaki gostilniški mizi in podobno, ko včasih kar bojevito prepričujejo, kako važno je, vleči za skupen „štrang“, češ da dvojnica večernost ogroža narod oz. narodnost, da lahko privede celo „do nadaljnje atomizacije organizacijskih struktur“ (dr. Grilc, NT, 5. 11. '93). In to najbrž ne samo zaradi dosega kakega političnega cilja, ampak tudi zaradi tega, ker je integrativna moč med Slovenci prej slabotna kot močna. Vsi vemo, in tudi vedno spet zatrjujemo, da je asimilacija do pred nedavnim „divjala kot ku-

ga“. Slovenci so vsekakor plačali veliko ceno in razumljivo je, da v njih tli skrita želja po moči, uspešnosti, kolektivu in pomembnosti. Prav ta želja pa, kot vemo, lahko vodi do prezirljivega ravnanja proti tistim, ki ne čutijo globljih in zavezujočih narodnostnih korenin, ali pa proti tistim, ki svoje narodnosti zavestno ne postavljajo v ospredje, ker se jim zdi bolj važno sožitje in gojitev solidnih medčloveških vezi.

Tako, na primer, filozof Evgen Bavčar meni, da so Slovenci zmeraj govorili ženski jezik, to je jezik trpnega prilagajanja. Nikdar se niso naučili moške govorice – v nasprotju z Židi, ki so znali oboje.

Ne bi želela podrobneje komentirati te seksistične in rasiistično obarvane izjave, povedala bi le, da izraža pojav, ki se v imenu „narodnih vrednot“ spravlja na integriteto žensk. To se izraža denimo v stavkih: Ženska je kriva, da otroci ne govorijo slovensko; ženska odgovarja v prvi vrsti za to, da narod ne bo izumrl... To poslanstvo naroda se najbolje manifestira v tisti kitici Zdravljice, ki govori o Slovenkah in jim določa mesto v slovenski skupnosti: Naj sinov zarod nov iz vas bo strah sovražnikov!

Kakšne želje imamo? Kaj hočemo? Kako čustvujemo? Kako izražamo ženskost? Našo narodnost? Zakaj se ne znamo, pa tudi ne moremo uresničiti tako, kot bi hotele? Kaj nam ugaja? Kako živeti vse tisto, kar smo, kar predstavljamo v družini, v zakonu, v prijateljstvu, v poklicu? Kako se potrjevati? Kako uveljaviti lastno voljo? Kako vedeti, da je sploh naša lastna? – in slino.

Glasovi, ki se občasno slišijo, češ da je Zveza slovenskih žena že odigrala svojo funkcijo, ali pa, da niti ni potrebna,

se mi zdijo neutemeljeni, ja, celo destruktivni. Prvič: vse narodnopolitične organizacije na Koroškem, pa tudi drugod, so izrazito „moško“ koncipirane. To pomeni, da se mora ženska, če se v njih udeležuje, prilagoditi, tistim vzorcem, ki se ji ponujajo in ki so še vedno neke „patriarhalni“.

Drugič: Veliko bolj smotno je reči, ženske organizacije so potrebne, treba jih je vnašati v okolje, ne pa jim odrekati legitimacijo ali jih celo negirati.“

Krožki „Razlike med generacijami“

Po predavanju, iz katerega so zgoraj navedeni izvlečki, so se ženske razdelile v tri krožke. Največ zanimanja je bilo za tematiko „Razlike med generacijami“, ki je bila zanimiva tako za starejše kot tudi za mlajše udeležence seminarja. Glavni ton: važno je upoštevati in spoštovati mnenje drugih, odkrit dialog lahko razreši marsikatero na videz zavoženo situacijo. Skupno življenje več generacij v eni družini prinaša pozitivne in negativne izkušnje. Ena najbolj zanimivih pripomb starejše udeleženke: danes je stanovanjska politika sovražna velikim družinam,

treba bi bilo graditi stanovanja, kjer bi lahko skupno, a vendarle ločeno živeli skupaj starši s „ta mladimi“.

„Vloga in pomen ženskih organizacij“

Bistvo ženskih organizacij je ravno v tem, da lahko skupno, povezane, dosežemo več kot posameznica. Na primer, če zastopnica za ženska vprašanja v parlamentu nekaj zahteva, je to sad dolgih priprav in širokih diskusij med ženami po vsej deželi.

„Narodna identiteta“

Veliko je bilo odziva tudi na (vedno in še posebej trenutno) najbolj aktualno vprašanje o narodni identiteti. Marsikateri se je odvalil kamen od srca vsaj v toliko, ko je spoznala, da s svojimi (jezikovnimi) problemi ni sama in da imajo druge ženske enake ali podobne izkušnje. Lahko je biti Slovenec/ka v okolju, ki je še relativno strnjeno slovensko, teže je ohranjati samozavest v domačem okolju, ki Slovincem ni naklonjeno. Neka udeleženka: „Nihče mi ni nič naredil zaradi slovenščine. Ne vem, kdo nam je vzel korajžo, da si nismo upali govoriti na glas. Ko se „prebiješ skozi“, je laže.“

Generalni konzulat z opravljenim delom zadovoljen Bilanca prvega leta konzularnega poslovanja

Za prvo obletnico generalnega konzulata republike Slovenije v Celovcu je njegov vodja, generalni konzul Jože Jeraj skupaj s svojima konzularnima sodelavcema, konzulom Milanom Jazbecem in novoimenovalno vicekonzulinjo Ireno Zdovčev napravljal delovno bilanco leta in obenem zaključil najvažnejše programske točke za prihodnost.

Svoje delo usmerja generalni konzulat po dveh premisah: intenziviranje obojestranskega sodelovanja med Koroško in Slovenijo brez vmešavanja v notranje zadeve in seveda podpora in zaščita interesov slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Generalni konzul Jeraj je dejal, da se sodelovanje s Koroško in tudi s Solnograško razvija zadovoljivo in bi v marsičem lahko bilo zgledno tudi za Slovenijo.

Kritično pa je pripomnil, da očitno Koroška še ni docela dojela, da je Slovenija samostojna država in ne več sestavni del neke druge države in da določeni odnosi, pa tudi

meddržavne odločitve, potekajo na višji, državniški ravni in ne več na pokrajinski.

Na konzulatu vlada mnenje, da se je splošno vzdušje glede Slovenije in Koroške izboljšalo, da pa očitno še ni pronicnilo do zunanjetrgovinske ravni. Ti odnosi se odvijajo kot na poševni ravni in prid Avstrije – in trend se stalno veča. Lani je Avstrija izvozila v Slovenijo za sedem (7) milijard šilingov robe, Slovenija v Avstrijo pa samo za tri (3) milijarde. Po mnenju Ljubljane je to na eni strani posledica liberalizacije zunanjetrgovinskega režima, ki je za tuja podjetja in uvoznike na široko odprl slovenski trg, na drugi strani pa so krivi te neizravnosti v gospodarskih odnosih prav restriktivni avstrijski uvozni ukrepi, ki so bistveno strožji kot ukrepi Evropske unije.

To dobro dokazuje tako imenovani vinski primer: Slovenija je lani namesto iz Makedonije dokupila v Avstriji 25 vagonov ali 500 vagonov vina, a kljub temu v Avstriji zaradi kontingentov niti enega va-

gončka svojega vina ni mogla plasirati, čeprav je posebno za briškimi vini veliko povpraševanje.

Seveda bojo trgovinski odnosi pomembna tema prihodnjih gospodarskih razgovorov med Slovenijo in Avstrijo.

Kritičnih pripomb tudi ni manjkalo na račun avstrijskih bank in trgovinskih družb v Sloveniji, ki si je od njih pričakovala pomoč pri prestrukturiranju in sanaciji slovenskega gospodarstva, a jih zanima samo dobiček, saj so se omejile zgolj na stoodstotno zanesljive in varne posle.

V Sloveniji tudi zato bolj in bolj raste zahteva po občutni reviziji tozadevnih liberalnih zakonov.

Nič kaj zadovoljiv trenutno ni gospodarski razvoj mešanih podjetij in družb.

Več aktivnosti bi bilo želeli pri navezovanju kulturnih, občinskih in šolskih stikov med koroškimi in slovenskimi partnerji, kar bi občutno zmanjšalo obstoječe predsodke in nezaupanje.

Generalni konzul Jeraj, vicekonzulinja Irena Zdovc in konzul Milan Jazbec

Eseji Silvije Borovnikove

Silvija Borovnikova, po osnovnem poklicu profesorica slovenskega in nemškega jezika, sodi med prodornejša imena sodobnega književnega dogajanja. Najprej je poučevala na slovenjgraški srednji šoli, potem pa je pedagoško delo nadaljevala kot slovenska lektorica na univerzah v Krakovu in Gradcu. Sedaj živi v rojstnem Dravogradu in predava na mariborski pedagoški fakulteti. Veliko prevaja sodobno avstrijsko (npr. P. Handke, I. Bachmann) in nemško (P. Süskind) književnost v slovenščino. Dovolj pogosto se oglašuje v strokovnem in leposlovnem tisku (morda v zadnjem času nekoliko premalo) in za seboj ima tri knjižna dela: prozno zbirko *Strašljivke*, izbor sodobne avstrijske kratke proze *Prekoračiti obzorje* ter zbirko trinajstih književnozgodovinskih razprav in aktualnih zapisov *Slovenija, moja Afrika* (1993). Prav slednjo nameram s tem prispevkom bralcem nekoliko podrobneje predstaviti.

Avstrijska (=graška) delovna izkušnja je nasploh močno in v mnogočem zaznamovala književno ustvarjalnost Silvije Borovnikove, kar je takorekoč temeljna značilnost obravnavanega dela. Pri tem so pogosto v ospredju njenega zanimanja zlasti avstrijski koroški Slovenci ali pa tista avstrijska književnost, ki je kakorkoli povezana s Slovenijo. Tako je nekako samoumevno, da je osrednji del njene najnovejše knjige namenjen Florjanu Lipušu in Petru Handkeju. Oba obravnava zelo angažirano z vidika širše ocene njunega dela in zlasti slednjega tudi v zvezi z dogodki ob osamosvajanju Slovenije.

Razprava Lipuševa mladjevska kratka proza je nastala že v letu 1988. Njegovo kratko prozo na več mestih vzporeja tudi z daljšimi besedili tega danes gotovo najpomembnejšega koroškega pisatelja, kar nam dejansko omogoča celovit vpo-

gled v Lipušovo leposlovje vse od razhajanja s časopisom *Vera* in dom dalje. Pregledno se seznanimo z njegovim obsežnim deležem v reviji *Mladje*, ki jo je urejal več kot dvajset let in jo uveljavil kot vidno značilnost vseslovenske književnosti. Poleg umetniške spoznanosti tudi družbeno plat pisateljevega dela – njegov boj za slovenstvo v "nekdanji zibelki in današnji krsti slovenske kulture" kot tudi zavračanje poklicnih levih ali desnih narodnjakov in često zaostalo in s tem vprašljivo vlogo cerkve.

Handke je obravnavan v dveh razpravah. V prvi – *Slovenski svet v Handkeju* – je izhodišče dejstvo, da je Handke po materini strani slovenskega rodu in rojen v Vogrčah in da je njegova literatura prepletena s slovenskimi prvinami. Borovnikova se pri tem seveda osredotoči na pripoved *Ponovitev*, ki jo je odlično prevedla v slovenščino (naj pripomnim, da bi sam za *Wiederholung* raje uporabil besedo *obnovitev*, saj v zgodbi gre za potovanje po Sloveniji, med katerim pisatelj po sledovih svojega brata nekako obnavlja od očeta in še starejših prednikov podedovano slovenstvo v sebi). Knjiga zaradi pisateljevega izredno doživetega občudovanja slovenske krajinske in jezikovne enkratnosti zares lahko navduši vsakega in še zlasti slovenskega bralca in razumljivo je, da se je leta 1989 prav to zgodilo tudi avtorici. Njena in z njo vred naša streznitev je torej toliko bolj grenka, ker je prišla nepričakovano z zavračanjem slovenske državne samostojnosti v letu 1991, kot jo je svetu sporočil v spisu *Slovo od devete dežele*, s katerim se Borovnikova premišljeno in temeljito spopade v Sanjačevi zmoti.

Tako z Lipušem kot s Handkejem se ponovno srečujemo v drugih esejih in še zlasti v prispevku *O prevajanju*, ker je Handke Helgi Marčnikarjevi Zmote dijaka Tjaža pomagal prevesti v nemščino. Na sploh pa avtorica tu opozarja na še vedno značilno zapostavljenost koroško slovenske književnosti v okviru vsedržavno avstrijske. K "prevajalskim" spisom sodi tudi kratek in prisrčen zapis o srečanju s salzburškim profesorjem Ludvikom Hartingerjem, ki se je naučil slovenščino in danes (kot Klaus Detlef Olof) prevaja v nemščino tudi najzahtevnejše slovenske pesnike.

In od kod je nenavaden "afriški" naslov knjige? Povzet je po istonaslovnem "spisu o ustvarjalnosti slovenskih dam". Nastal je za simpozij o ženski kot liku in ustvarjalci v slovenski književnosti, ki ga je vodila Maja Haderlapova. Tu Borovnikova smeši pojem "ženska književnost" in s tem na pisateljice prevrednoteno splošno znano geslo *Slovenija, moja dežela*.

V preostalem delu te iskrivo in tudi za koroškega bralca vseskozi zanimivo napisane knjige prevladujejo obravnave sodobne slovenske književnosti, v sklepnem delu pa je na vrsti njeno lektorsko delo v tujini, ki se dejansko izteče v počastitev spomina na lani umrlega stanovskega tovariša, znanstvenika in književnika dr. Toneta Pretnarja.

Knjigo je izdal slovenjgraški galerist in založnik Niko Kolar oziroma založniško podjetje *Voranc* na Ravnah z letnico 1993. Dognano spremno besedo na notranjih straneh platnic je napisal Andrej Makuc, kot *Afrika črna oprema* na naslovni strani, dopolnjena z zlatimi črkami in obrobo, pa je delo Stojana Brezočnika.

Franček Lasbaher

Slovenska prosvetna zveza in Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji

Srečanje koroških pisateljev in literatov ob meji

ob 100-letnici rojstva Prežihovega Voranca

3.-4. decembra v Pliberku in v Kotljah

3. 12.,

15.00: Prihod udeležencev v hotel Breznik

16.30: Prijateljsko srečanje in pogovor ob okrogli mizi

18.00: Večerja v hotelu Breznik

19.30: Umetniški večer v farni dvorani v Šmihelu

Odlomke iz Prežihovih del bo brala in interpretirala gledališka igralka in pevka Jerca Mrzelova iz Ljubljane

4. 12.,

9.00 Posojilnica Pliberk (društvena dvorana)

Dr. Katja Sturm-Schnabl: „Prežihov Voranc in naša koroška stvarnost“

Drago Druškovič: „Prežihova evropska razgledanost“

12.00: Ekскурzija v Kotlje

13.00: Kosilo v hotelu Rimski vrec

15.00: Obisk študijske knjižnice na Ravnah (vodi ravnatelj prof. Janez Mrdavšič)

Ogled dokumentarnega filma „Samorastnik Prežihov Voranc ob 100-letnici rojstva“

17.00: Ogled Prežihove domačije

18.00 v hotelu Rimski vrec: Mitja Šipek – Svetneči Gašper, monodrama

18.30: Zaključek srečanja z večerjo v hotelu Rimski vrec

Srečanje ni namenjeno samo pisateljem in literatom, posebej ga priporočamo vsem dvojezičnim učiteljem, ki želijo spoznati življenje in delo Prežihovega Voranca.

Minister Scholten in rav. Helga Mračnikar v pomenku o Dravinem programu.

Knjiga kot sejemski objekt „Drava“ v Beljaku

Prvič je letošnji koroški knjižni sejem v Beljaku, večerajšnje dopoldne pa je bilo namenjeno založniškemu delovanju založbe *Drava*, Mohorjeva založba se je predstavila v ponedeljek.

V središču Dravine predstavitve je bila knjiga „Neues Europa – Alte Nationalismen – Kollektive Identität im Spannungsfeld von Integration und Ausschließung“ Helmuta Guggenbergerja in Wolfganga Holzingerja. Več o prireditvi bomo poročali v prihodnji številki Slovenskega vestnika.

Med Dravine knjižne novosti iz dvojezičnega programa letošnje jeseni sodijo poleg že omenjene knjige še knjiga o Romih in Sintih „*Geboren bin ich vor Jahrtausenden*“, ki jo je pripravila Beate Eder s predgovorom znanega psihiatra Ericha Hackla in „*Am Ende der Philosophie?* – Das gescheiterte „Modell Jugoslawiens“ – Fragen an Intellektuelle im Umkreis der Praxis-Gruppe“. V tej knjigi se avtorica Ursula Rütten sprašuje, ali

je navzlic vojni opciji na bivšem jugoslovanskem prostoru za demokracijo med Ljubljano in Skopjem sploh še mesta?

Drava je letos sodelovala tudi na frankfurtskem in ljubljanskem knjižnem sejmu. V Frankfurtu je stojnico *Drave* obiskal tudi minister Scholten. Ravnateljica založbe, Helga Mračnikar je v razgovoru za Slovenski vestnik poudarila pomen in potrebo sodelovanja na obeh sejmihi, pa čeprav so pogoji bistveno različni. To se začneja že pri stroških za stojnico, saj je Frankfurt cenejši kot Ljubljana in se nadaljuje v splošnem odnosu do knjige in do razstavljalcev ter se posebej odraža še v lastnem vrednotenju. V Ljubljani vlada občutek in počutje, da so središče, če ne celo popek Evrope. Nastop v Ljubljani je že zato važen, da zamejska založba kot je to *Drava*, ne izgubi stika z matičnim knjižnim prostorom in trgom, ki je v svoji samo – in profitizaverovanosti dostikrat izgubil čut solidarnosti za potrebe zamejstva.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije

razpisuje

35. mladinski zborovodski seminar

Vedra pesem

za zborovodje otroških in mladinskih pevskih zborov. Seminar bo od 2. do 5. decembra 1993 v prostorih ZKO Maribor.

Seminar je namenjen predvsem učiteljem, ki se ukvarjajo z razrednim petjem in vsem tistim, ki vodijo otroški, mlajši mladinski ali pa mladinski zbor. Vabljeni pa so tudi pedagogi, ki poučujejo na nižjih glasbenih šolah.

Prijave na SPZ v Celovcu, 0463/514300-20.

Benefični koncert

Barbara Stromberger
bo pela v spomin
na Antona Kuteja,

Šmihelskega kaplana, našega Franza Jägerstätterja, ubitega in sežganega 1941 v Dachauu, ta četrtek, 25. novembra 1993 ob 19.30 pri Brezniku v Pliberku. V odmorih bo bral iz svojih del Janko Messner.

Prostovoljni prispevki tega večera so namenjeni za Kutejevo spominsko ploščo v Šmihelu.

Daruj v ta namen na konto številko 39117/1007037450 Posojilnice v Pliberku („Spominska plošča Antona Kuteja“)

Interesna skupnost za spominsko ploščo Antona Kuteja

Oman pri Hirschu

Ne samo v Deželni galeriji, tudi v tovarni pašav za ure Hirsch v Celovcu, trenutno razstavlja naš rojak Valentin Oman. Razstava pri Hirschu poteka v okviru akcije „Umetnost na delovnem mestu“ in bo trajala do petka. Vernisaža je bila v ponedeljek zvečer.

Monumentalna razstava Valentina Omana Kronist minljivosti in večnosti človeka

Ni še dolgo od tega, ko je politik, takrat koroški deželni glavar, preganjal neuklonljivega umetnika Valentina Omana iz dežele in tako dokazal, da zamisel čiščenja, najsi bo etničnega, verskega ali političnega značaja, ni zgolj sestavni del njegova nevarnost grozi povsod tam, kjer se človek postavi nad sočloveka in mu odreka življensko pravico. Valentin Oman je na takratni pregon reagiral najbolj kulturno; napovedal je razstveni bojkot na Koroškem, dokler bo tista oseba na vodilnem mestu v deželi, in ga tudi držal.

Ta bojkot je sedaj končan in Valentin Oman se je na koroški likovno-umetniški oder vrnil z monumentalno razstavo v Deželni galeriji v celovski

Burgasse.

Razstava, odprta v ponedeljek, 15. novembra, obiskovalca in gledalca pretrese s svojo monumentalnostjo in večno aktualnostjo o človeku in njegovi minljivosti in transcendentni večnosti, pri čemer ta aktualnost z umetniškim transformiranjem tragičnih dogodkov v bivši Jugoslaviji dobiva dodatno dramatičnost in je ponoven dokaz umetnikovega humanega angažmaja.

Lok med haiderjansko anatemo in grozoto begunskih usod, ki so sad vojne in etničnega čiščenja, je Omanu uspelo speti prav v pretresljivem „bosanskem rekvijemu“. Temne, temne barvne kompozicije, premazane z rdečimi in rumenimi lisami, ki učinkujejo kot krik krvi in groze ter po-

žrešni ognjeni zublji, na gledalca delujejo šokantno – odbijajoče, hkrati pa ga z neko neznano močjo silijo k razmišljanju, k žalovanju, pač h gledanju slik. Kolaže televizijskih posnetkov in časopisnih poročil, katerih vsebina je poleg „našega“ vsakdana med drugim pač tudi vojna na Balkanu, razgrinjajo absurdnost in tudi nevarnost dejstva, da ta vojna bolj in bolj zginja v pozabo, neprizadetost, v tako imenovano normalnost.

Glavna tema Omanovega razstavnega opusa je človek v vsej minljivosti in sočasni večnosti. Temu človeku se je Oman umetniško posvetil in mu že v plešivskem ciklu odmeril centralni prostor, zaznaven pa je kot dominanten del narave in okolja v umetnikovih zgodnjih delih. Figura homo sapiensa se kot rdeča nit ponavlja, pač v nešteti tehnikah in materialnih inčicah, barvnih odtenkih ter prostornih kompozicijah, tudi v novih, mlajših delih. V tem širokem kontekstu morda najbolj izstopa prav umetnikov samoportret.

Razstava Valentina Omana v koroški deželni galeriji je odprta do 30. januarja 1994, ogledate si jo lahko od ponedeljka do petka med 9. in 18. uro, v sobotah in nedeljah pa med 10. in 12. uro. Ogled razstave vsakomur zelo priporočamo.

Franc Wakounig

15 let folklorne skupine SPD „Trta“

Pravkar je minilo petnajst let, odkar pri SPD „Trta“ v Žitari vasi plešejo. Folklorna dejavnost se je začela leta 1979 z otroško skupino pod vodstvom Slavke Kukovice. Medtem so otroci odrasli, del plesalcev in plesalk pa je ostal zvest folklorni dejavnosti. Še danes plešejo pri mladinski folklorni skupini, ki trenutno šteje dvanajst parov.

Poleg venčka domačih koroških podjunskih plesov plešejo žitajski plesalci še gorenjske, belokranjske, prekmurske, porabske in avstrijske „Treffner“. „Babja hojset“ pa je posebnost žitajske folklorne skupine: to je dvajsetminutni prikaz nekdanjega domačega običaja na kmetih, ko so po končanem delu imeli veselico. Hojset je venček devetih narodnih plesov.

Pri izvajanju narodnih plesov je folklorna skupina doseгла zadovoljivo kakovostno raven, plesalke in plesalci so izkušeni in se znajdejo v še tako kočljivih situacijah in na vsakem odru. Skupina je večkrat oblikovala celovečerne sporede, trenutno obvlada za več kot uro in pol plesnega programa. Žitajska folklorja je zelo priljubljen gost na folklornih srečanjih, letos na primer je sodelovala kar na srečanjih v petih državah.

Sedaj, ko se leto nagiba h koncu, pri žitajski folklori že kujajo načrte za prihodnje le-

to.

Za zaključek pa še kratek razpored prireditev in nastopov, na katerih je folklor sodelovala:

12. junija 1993 so v žitajski ljudski šoli nastopili folklorna skupina „Ivan Cankar“ iz Šentjanža na Gorenjskem, folklorna skupina in Marko-banda iz Beltincev na Prekmurju, moški pevski zbor SPD „Trta“ in domača folklorna skupina.

26. in 27. junija 1993 je folklorna skupina bila gost porabskih Slovencev, nastopila je v Gornjem Senicu.

9. julija 1993 se je na povabilo avstrijskega kulturnega atašea v Pragi, rojaka dr. Zdrav-

ka Inzka, folklorna skupina odpravila v Moravsky Beroun, kjer je sooblikovala avstrijske kulturne dneve.

Od tam jih je pot vodila naravnost v Novigrad na folklorni seminar.

24. in 15. julija 1993 je skupina na vabilo Kulturno-umetniškega društva „Beltinci“ gostovala v Prekmurju in nastopila v Moravskih toplicah.

15. avgusta 1993 je sledil nastop na folklornem srečanju v Reziji.

Poleg tega je skupina oblikovala vrsto domačih kulturnih prireditev in tudi družabnosti se ni odrekla.

f.k.

Skupina pleše v originalnih nošah plesu slovenskih dežel

Kaj zanima mlade?

Vedno več je nasilja

Zakaj je vedno več nasilja v naši družbi, je zelo globoko vprašanje in marsikdo se nad tem lahko zamisli. Kje tičijo vzroki za brutalnosti, pretepanja, nasilja, streljanja in posilstva? Vse to vidimo bodisi na cesti, bodisi na televiziji. Vendar marsikoga to sploh ne prizadene. Zakaj?

Odgovor je čisto preprost; vse to se dogaja okoli nas in med nami. Prav nihče ni izjema, čisto vsakega posameznika se tiče. Nasilje nas spremlja na vsakem koraku, je del našega življenja, brez njega bi marsikomu bilo dolgčas. Vendar – kam nas bo to pripeljalo? Vsi bomo odbrzeli v „pogubo“. Saj je že danes nasilje tako močno, da se ga ne da več ustaviti ali preprečiti.

Če se ozremo nazaj v čas 1. in 2. svetovne vojne – marsikatero grozovitost so nam znane. Takrat je prizadelo naše babice, dedke in starše – bilo je zelo hudo in nihče si ne želi ponoviti. Toda zakaj sedaj mi „otroci“ to počenjamo? Ali se bomo mi najstniki pobili med seboj? Torej, skoraj vsi sodelujemo pri tem, da se bomo uničili, vendar – zakaj? Kje tičijo vzroki nasilja?

Če pomislimo, kako odrasli vplivajo na otroke, nam je znan prvi vzrok. Kot primer lahko vzamemo čisto majhnega otroka v vrtcu. Vsak otrok ima svojo najljubšo igračo, ki je samo njegova. Kakor hitro poskuša kdo drug dobiti to igračo, se otrok nagnosko upre. Torej so otroci odvisni od otrok, staršev, prijateljev itd. Drug problem se pojavi v šoli, upiranje, ugovarjanje učiteljem. Med šolarji pogosto pride tudi do kreganja, ki pogosto preide v nasilje. Znano nam je tudi merjenje moči. Pogosto se stepeta dva fanta ali dekleti, vendar je za marsikoga to čisto vsakdanje. Torej, če se nasilje začne že pri otrocih in dijakih, ki se v glavnem šele začnjenjajo zavedati svojega življenja in pomena, potem je nekaj narobe.

Homoseksualnost je realnost

Ali je homoseksualnost res normalna?

Homoseksualnost je realnost, ker je to stvar vsakega posameznika. Veliko je okoliščin, ki vplivajo na vsakega človeka, kako se bo razvijal. Strokovnjaki pravijo, da se odločajoče smernice začrtajo do tretjega leta starosti. nekateri govorijo, da je bolezen, drugi trdijo, da so nagnjeni k istemu spolu in da je to normalno.

Ljudje hitro presodijo in obsojijo homoseksualnost, ne da bi se pogledali v vzroke, zakaj je oseba nagnjena k istemu spolu. Homoseksualci se borijo za isto pravico, kot jo imamo „normalni“ ljudje. V Ameriki je že dovoljeno (tudi ponekod drugod), da se med seboj poročijo. Moje mnenje je, da so to ljudje in da imajo pravico živeti. Zaradi našega odbijajočega odnosa, ker jih ne more-

Često lahko zasledimo v časopisih: napad na starko, oropana banka – policist ubit, poslano 14-letno dekle, pretepel

natakarja itd. Danes so časi očitno nekoliko drugačni, veliko je brezposelnih, toda med nami ni človeka, ki bi ne hrepenel po materialnih dobrinah. Toda mladi nimajo veliko možnosti. Vsak dan slišimo, da so zaprli tovarno, odpustili delavce itd. To v ljudeh veča jezo. Starši imajo svoje skrbi, otroci pa so prepuščeni samim sebi.

Zelo velik vpliv ima na človeka televizija. Dandanes ni filma, ki bi ne prikazoval brutalnosti, pretepanja in pohujšanja. Toda zavedati se moramo, da v filmih oz. dejanjih z nasiljem nastopajo lutke. Toda mi nismo lutke, katere bi kratkomalo pretepali, streljali. Živa bitja smo, ki živimo in umiramo. Zakaj bi morali umreti zaradi nasilja in vojn? V tem ni videti smisla. Skoraj ni risanke, ki bi ne prikazovala pretepanja. Vsak otrok najraje gleda risanke, vendar so primeri, ko je bratec vrgel sestro čez balkon in potem gledal, zakaj se ne premakne kakor miš v risanki.

Nasilje je že v človeku verjetno od rojstva, z leti raste in se stopnjuje. Veliko je odvisno tudi od vzgojiteljev. Kakor vemo, se danes ni več moderno poročiti, imeti otroka; moderno se je ločiti in živeti kar tako. Pri vsem tem pa trpijo mladi. Le kakšen vtis lahko naredi na otroka to moderno življenje? Pehanje za denarjem in biti najboljši, ne oziraje se na posledice.

Vse več je kriz in nasilje raste. Zakaj morajo v razvitih državah vsak dan pred začetkom pouka pregledati dijake in jim odvzeti nože, pištole in podobno? Ali bo kaj takega potrebno tudi pri nas? Mogoče pa potem ne bo več takega nasilja v šoli in verjetno tudi ne bo nihče poskušal „pihniti“ svojega direktorja ali učitelja.

Bernada Gnamuš, ZGS, 6.r.

mo sprejeti takih, kakršni so, se zbirajo v skupine, o katerih se premalo ve. Izolirajo se od drugih ljudi, ki niso homoseksualni. Zaradi takega odnosa do njih so tudi ogroženi. Družba jih izloča, za delo imajo malo možnosti, zato živijo največkrat na robu družbe, kjerkoli so. Najraje se o teh problemih ne pogovarjamo, ker nosimo del krivde tudi sami in težko je priznati nekaj, kar ti bremeni vest. Zanimivo je, da nas na javnem mestu bolj moti, če se dva homoseksualca objemata, kakor pa, če se dva moška tepeta.

Vzrok, da jih družba ne more sprejeti, je tudi v tem, da jih tudi mi sami ne sprejemamo takih, kakršni so. Velikokrat premišljujem, odkod nam ta predsodek do homoseksualcev?

Hanka Guckuk, ZGZS, 6. r.

KULTURNI KOTIČEK

Tudi za delo v društvu je potrebno znanje

Nepretno malo volje in pripravljenosti je ponekod v kulturnih društvih do tega, da bi znali ceniti pomen izobraževanja. Diletantsko in po starih navadah ustaljeno delo je včasih tisto, čemur človek dolgočasno sledi in se predaja letargiji. Nimam namena koga poučevati, želim le kritično zabeležiti dejstvo, da je ponekod premalo uvidenosti v društvih za kvalitetno pripravljene kulturne programe.

SPZ nudi pomoč prav v tej smeri, tako npr. želimo letos skupaj z društvi pripraviti projektno orientirane kulturne programe za leto 1994. In pri tem gre predvsem za to, da bi znali seriozno opredeliti in stvarno prikazati materialne, organizacijske in finančne potrebe. Doslej je bilo bolj ali manj v navadi, da so društva pri raznih ustanovah zaprosila za finančne podpore, vendar samo na splošno, brez konkretne in stvarne opredelitve za posamezne dejavnosti v kulturi. Navadno je bila prošnja v dveh, treh stavkih opravljena. Toda tako delo ni resno, to je premalo, ustanove, ki delijo subvencije, takih prošenj ponavadi niti ne obravnavajo.

Zato SPZ prav društvom nudi možnost, da bi se posamezni oborniki „oborožili“ z novim znanjem, ustrezne-

mu potrebam današnjega časa. Kdor take ponudbe in možnosti za izpopolnjevanje znanja ignorira, ta pač podcenjuje kulturno delo in verjetno še ni dojel, da je tudi kulturni razvoj odvisen od strokovnosti in znanja. Zato mislim, da bi bil odziv na zadnji seminar (v soboto v stari šoli v Šentjanžu kljub slabim vremenskim razmeram) lahko boljši. Tisti pa, ki so se ga udeležili, vedo, da so za društva pridobili precej koristnih, konkretnih informacij. SPZ bo drugi del seminarja izvedla 11. in 12. decembra v Medijskih toplicah in bo tam nudila možnost, da s strokovno pomočjo oblikujejo prošnje za subvencije tudi tisti, ki tega tokrat še niso izkoristili.

Prepričan sem, da bo marsikdo, ki se bo udeležil seminarja v Medijskih toplicah, spoznal, kakšne vrednosti je znanje. Tisti, ki se seminarja v stari šoli v Šentjanžu niso mogli udeležiti, lahko svoje predloge za delo v letu 1994 še pošljejo na SPZ. Strokovni svetovalec dr. Gerald Gröchenig bo na osnovi teh informacij in zbranih predlogov na seminarju v Medijskih toplicah pomagal definirati, kako bomo kulturno delo v letu 1994 v obliki projektov opredelili in kako bomo poskrbeli za ustrezne subvencije.

Janko Malle

ARGE Región Kultur (vseavstrijska organizacija za regionalno kulturo) in SPZ prirejata SEMINAR o

Pomeni sociokulturnih centrov na podeželju

Seminar bo od 3.-4. 12. '93 v stari šoli v Šentjanžu v Rožu

Spored:

petek, 3. 12., 19.30: Predstacija programske zasnove za oblikovanje kulturnega centra v stari šoli v Šentjanžu
4. 12., 9.00: Klaus Reitner: Sociokulturni centri – teoretična izhodišča, naloge in funkcija
10.30: Mag. Elisabeth Kornhofer: Predstacija muzejskega projekta in kulturno delo v Wagrainu (Salzburška); Dr. Anton Rohrmoser: zobraževanje – kakšne so potrebe v kulturnem delu?
14.00: Delovni krožki in plenarna diskusija
17.00: Zaključek

Seminar priporočamo vsem tistim, ki se ukvarjajo z načrtovanjem kulturnega dela, povezanega z delom v kulturnih domovih. Priporočamo ga pa tudi tistim, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih. Namen seminarja: v glavnem bomo zvedeli, kako delujejo sociokulturni centri drugod po Avstriji.

Plesni teater IKARUS

vabi na predstave

STRÖMUNG – TOKOVI

(režija in koreografija Zdravko Haderlap)

še ta teden vsak dan do nedelje, vsakokrat ob 20. uri v Kulturni center v Šentrupertu v Celovcu (bivši Volkskino).

Prizori s Prežihom – Prizori iz žgoče aktualnosti Velik uspeh gledališča ob Dravi

Dramatična napetost je prevladovala na odru

„Poglejte, kaj je vojna napravila iz ljudi – živino!“ Ta vnebovpioči krik teptanih človeških kreatur, ne, figur, kajti generalštablerje vseh vojska, režimov in demokracij, samo figure na šahovnici njihovih interesov, je ena najtežjih in najbolj pretresljivih izpovedi iz „Prizorov s Prežihom“, ki jih je v soboto, 20. in nedeljo 21. novembra 1993 zelo impresivno in doživeto predvajalo v šentprimškem kulturnem domu „Gledališče ob Dravi“.

Predstava je pokazala, da je Prežihov opus nasplošno, posebej pa to velja za „Jamnico“ in „Doberdob“, danes predvsem zaradi geografske bližine dogajanj na Balkanu, saj so v bistvu samo za lučaj oddaljeni od nas, zaradi njihove emocionalne in humane plati ter časovne neposrednosti, važen, pomemben in že žgoč kot redkokdaj poprej. Znova in znova pretrese Prežihova izpoved bralca, tokrat gledalca, ga prisili k razmišljanju in zbujajo v njem dvome in mu s tem tudi nalaga nalogo in breme lastnega mnenja in stališča.

Režiser Peter Militarov je predstavo časovno sicer jasno opredeljeno postavil v dobo prve svetovne vojne, razpadanja avstro-ogrske monarhije in slovenskih kmetij ter plebisitne dobe, ni je pa tematsko in vsebinsko omejil na tisti čas. Nasprotno, vzel si je pravico, da je predstavo postavil v širok časovni, vsebinski in tudi prostorski okvir z jasnimi in tragičnim sodobnim težiščem ob

Neretvi in Drini. Medtem ko na Balkanu podirajo vse, in to dobesedno, vse mostove, je spel neviden lok in most do sarajevske, mostarske in drugih tragedij, ki so v bistvu že zdavnaj zgubile vrednost nujnosti novic in s tem tudi pravico prve časopisne strani. Preko tega nevidnega mostu se vračajo v našo zavest in odpirajo naša srca in naš um za trpljenje in bol tamkajšnjega – po večini civilnega prebivalstva.

Pri tem se Militarov zelo uspešno in smiselno poslužuje raznih simbolov in simbolik, najsi sta to krokarja na suhem drevesu, predirljiv in zasmehljiv vrišč srak in vran, molitveniki, ki prepadenim vojakom padajo iz rok, ura, ki je potekala, spufani kmetje, berači, tavajoče pijane duše, mrlič na vrvi, preganjalke hude ure, fantastična scena in drugo.

„Prizori s Prežihom“, kolaža istovrstnih dogodkov v Doberdobu in Jamnici, to je na fronti in doma, so v bistvu epopeja beračev, pijanih tavajočih duš, vaških vojnih dobičkarjev, kot je to Mudaf, spufanih kmetov, rečimo Bunka in njihovih samorastniških otrok, upornih slovenskih kajzarjev in kmetov, kot je to bil Munk, oportunistov, neuklonljivih žena, kot je to Vorančeva žena, pa tudi skorumpiranih oficirjev, zadržanih in nacionalističnih uradnikov in portirjev, ter

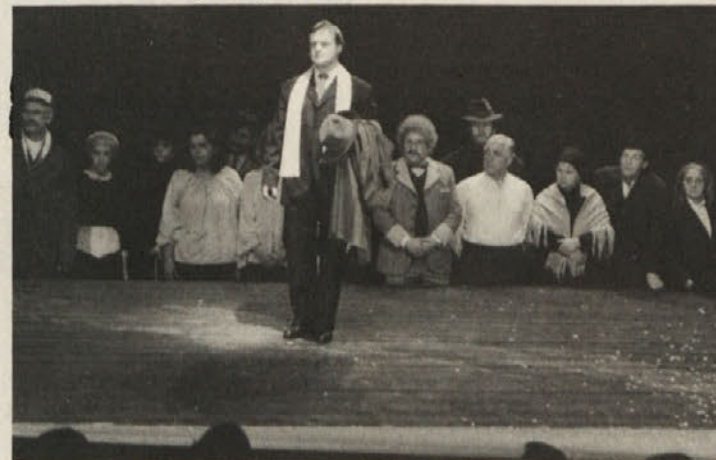
upornega Voranca samega.

Pozornost gledalca takoj pritegne imponantna scena (zamišlel Mete Hočevarjeve), ki se razteza vzdolž celega doma in se v igri izkaže kot na najnujnejše zreduciran igralski prostor. To napetost med monumentalnostjo in praktičnostjo dviga še mojstrska izdelava (delo Kristijana Sadnikarja ter Janeza in Marka Hobel) in vkomponiranost v dogajanje na odru in v dvorani. Če bi se hoteli posvetiti posameznim igralcem in karakterjem, bi zdaleč presegli okvir članka. Ne da bi sedaj mazal nastopajočim strdi okoli ust, zaslužili so si pohvalo in zahvalo za veliki nastop in priznanje za odgovorno opravljeno delo.

Sosledje dejanj in scen je optimalno, brez zastojev ali neločljivosti, prizori so dodelani in smiselni, nastop igralcev je zelo kakovosten in prepričljiv, govorica na nivoju in razumljiva – tako da lahko rečemo, da kakšnega bistvenega razkoraka med profesionalci iz Slovenije in domačimi amaterji ni zaznati. To pomeni, da so vsi rasli s svojimi vlogami in se ob njih razvijali naprej.

Občinstvo, ki je kljub slabim vremenskim prilikam dvakrat napolnilo dvorano kulturnega doma, je nastopajoče in režiserja Militarova nagradilo z bučnim aplavzom in glasnim odobravanjem.

Franc Wakounig

Osamljenost sredi množice

Koroška dijaška zveza
vabi na diskusijo

„Na grmadi“

v četrtek, 2. 12. ob 19.30

med dr. Sturmom in dr. Grilcem v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu

Tako smo živel

Življenjepis koroških Slovencev

Koroška krščanska zveza je v Tinjah predstavila novo knjigo, v kateri je zbranih 27 pripovedov oseb, od katerih je najmlajša rojena l. 1928, najstarejša pa 1896. Pripovedi se sučejo predvsem okoli načina življenja v njihovi mladosti, o trdem delu, pa tudi o eksistenčnih borbah zaradi slovenstva.

Pripovedovanja je uredila dr. Marija Makarovičeva in knjigi v prid je treba povedati, da so pripovedovanja bila prenesena v knjižni jezik z veliko posluha za in neizumetničeno narečje.

Pa vendar se mi ob branju vsiljuje primerjava s knjigo „Po sledovih“, kjer pa so bili avtorji neprimerno bolj konskventni v povpraševanju. Obe knjigi slovnita na neposrednem, na spominih še živečih prič ob raznih prelomnicah – plebiscit, vojna, preganjanje in podobno.

Vrlina knjige „Tako smo živel“ je predvsem v posredovanju neponovljive atmosfere nekdanjega trdega življenja in osebne prizadetosti pripovedovalcev. Vsekakor je pomemben kamenček v mozaiku zapisovanja naše zgodovine.

Občni zbor SPD „Radiše“

Preteklo soboto se je občni zbor SPD Radiše začel drugače kot v zadnjih letih. Dve zaslužni osebi društva sta se pred nedavnim poslovili od tega sveta.

Šiman Wrulich, dolgoletni predsednik SPD Radiše, pevovalja in režiser, ter Leni Lampichler, oseba, katero smo mnogo let videvali na odru in ki je bila stikališče med SPD in osebami, ki so kogarkoli iskali ali potrebovali pri društvu. Slednja je bila nepričakovano, nenadoma iztrgana iz naše skupnosti.

Mešani pevski zbor in Radiški fantje so se pod vodstvom Nužija Lampichlerja z dvema pesmima poklonili Šimanu in Leniji, predsednik društva Tomi Ogris pa je orisal njun zagon in njuno delo skozi vsa leta.

Občnega zbora se je udeležil in spregovoril nekaj besed tudi predsednik SPZ Avgust Brumnik.

Tomi Ogris se je v svojem poročilu omejil na zahvalo. O

kroniki društva ni govoril, saj je ta zapisana v listu „Naša vas“, ki izhaja dvakrat na leto. Zahvalo je izrekel vsem, ki vodijo posamezne skupine, pa tudi vsem tistim, ki brez posebne prošnje ali prigovarjanja vedno radi prevzemajo razna dela, nenazadnje pa tudi vsem obiskovalcem prireditve.

V zadnjem času so tudi nemškogovoreča društva vse bolj pripravljena za sodelovanje in marsikdo se čudi, kaj vse zmore tako majhno društvo, je lahko ugotovil predsednik.

Politično spletkarjenje v društvu nima prostora. Kajti društvo ima določene in jasne cilje. Vsak, ki ljubi svoje otroke, se bo tega zavedal in jim posredoval svoj jezik. Predsednik sam ima namreč opravka z mladimi ljudmi, ki se sedaj zaradi poklicnega napredka le s težavo učijo slovenščino, ker je jim starši niso posredovali.

Tajnik društva Andrej Lampichler se je najprej zahvalil

Stanku Wrulichu, ki je iz zdravstvenih razlogov moral opustiti zborovodstvo. Njegovo delo je prevzel Nuži Lampichler, ki sedaj vodi precej pomlajen mešani zbor.

Zatem je poročal o nastopih posameznih skupin v bližnji okolici, pa tudi drugod. Zahvalo je izrekel še SPZ in KKZ za podporo. Poročilo blagajnika Šimija Ogrisa je bilo jako kratko, a zelo precizno.

Po poročilu preglednika so bile volitve predsednika in odbora. Soglasno sta bila izvoljena tako sedanji predsednik kot tudi dosedanj odbor.

Na novo izvoljeni predsednik Tomi Ogris se je zahvalil za zaupanje in ponovno dejal, naj bo kulturni dom še naprej kraj srečanja, komunikacije in zabave.

Zatem je Tomi pokazal najprej diapozitive o rajnem Šimanu in rajni Leniji, nato pa še posnetke, ki so nastali pri delu in zabavah društvenikov.

N.P.

Tako so živel... naši dedki in babice

Ganljivo slovo od Leni Lampichler

RADIŠE. Radiše so v sredo bile zavite v črnilo in žalost, celo narava se je ovila v mraz in hlad, tiho je zadonela pesem „Gozdič je že zelen...“ in segla do srca. Velika množica sorodnikov, prijateljev, znancev in rojakov je prišla, da bi se poslovila od Žnidarjeve mame, Leni Lampichler, ki je tragično preminula na posledicah prometne nesreče.

Mašo zadušnico je ob asistenci sedemnajstih duhovnikov bral ljubljanski pomožni škof Alojzij Uran, dober prijatelj pokojne in njene družine. V pridigi je orisal njeno življenje in delo in posebej poudaril

njen doprinos k verski in kulturni rasti župnije. Bila je zgledna mati in žena, polna srčne dobrote. Za vse njeno delo v prosvetnem društvu „Radiše“, bila je igralka, pevka in odbornica ter sploh duša društva, se ji je ob odprtem grobu zahvalil Nužej Wieser, v

imenu Slovenske prosvetne zveze pa je spregovoril predsednik dr. Avgustin Brumnik. V slovo sta Leni Lampichler zapela mešani pevski zbor „Radiše“ pod vodstvom Rupija Wrulicha in moški pevski zbor iz Kroke. Naj pokojna Leni Lampichler počiva v miru!

Ogromna množica na pogrebu Leni Lampichlerjeve

Jezik je JANKO MESSNER duša

Bojo važne stvari prišle prekratko?

V NT (12. novembra t. l.) se mestni svetnik F. K. boji: „Če bomo še naprej o tem vprašanju samo diskutirali, bodo druge važne stvari prišle prekratko.“

To je kajpada skuren jezikovni kalk, rekel bi gluhonema Slovenka v Koschierjevem „dirndlju“. Saj v njegovi vasi gotovo pravijo, da bojo te pa te stvari p r i k r a j š a n e, da so koga kaj prikrajšali, da bojo te pa te stvari n a š k o d i, da so koga za kaj o š k o d o v a l i i p d.

Urednik NT J. K. pa v isti številki pravi takole: „ZSO – očitava slovenski vladi, da je ona vplivala na odločitev za izvedbo glasovanja o skupnem demokratičnem zastopstvu.“

Glagolska oblika „očitivati“ je zastarela, „očitivati“ pa je sploh nemogoča nova tvorba, nepotrebna, nečedna, saj je že preprosta oblika o č i t a t i, o č i t a m, očital mi je – nedovršna, če pa hoče rabiti dovršeno obliko, lahko reče, da mu je kdo kaj p o o č i t a l! A. K. v razmišljanju „Z mojega vidika“ pravi „Njet potjomkinskim vasicam“. Možu je bilo ime Potjomkin, lažna hišna pročelja njegovih vasi po P o t j o m k i n o v e vasi. Na drugem mestu pravi takole: „Zato je prav gotovo na mestu predlog, da se Slovenci...organiziramo...“ Ta njegov predlog prav gotovo ni „na mestu“, ampak je p r i m e r e n, s p o d o b e n, p r a v š e n, u p o r a b e n ali u p o r a b l j i v. Slovenski jezik je tako bogat s sinonimi (soznačnicami)!

V oči bode tudi njegov „alpe-adriatski“ jezik: „Adria“ je mesto v severni Italiji, ob Canalu Bianco, blizu izliva reke Pad (nem. Po). Po tem mestu imenujejo Nemci morje „Adria“ ali das „Adriatische Meer“, Slovenci pa mu pravimo J a d r a n ali J a d r a n s k o morje. Malo čudno je že, da maturant Gimnazije za Slovence tega ne ve.

Ko smo koroški Slovenci demonstrirali po celovških ulicah, nismo vpili „Ne puščamo se preštevati“ ali „Ne pustimo se prešteti“, ampak n e d a m o se preštevati! Tako bi bilo bolj prav, če ne bi bil zapisal „se nevede puščajo kovati“, ampak: se nevede d a j o kovati. Nemški „er ließ dich grüßen“ npr. ima več slovenskih prevodov: dal, rekel, vel, ukazal, naročil te je pozdraviti, ali pozdravlja, samo n e „pustil te je pozdraviti“!

Glas manjšin se spet čuje

Pred nedavnim je izšla nova številka revije „Stimme von und für Minderheiten“, glasilo Initiative „Leto manjšin“/Initiative Minderheitenjahr. Težišča tematike številke so manjšine in evropska integracija, naslov pa je izzivalno – aktualna: Raj za manjšine? Izredno zanimiv je intervju s Petrom Leuprechtom, namestnikom generalnega sekretarja Evropskega sveta, o manjšinah v Evropi. Leuprecht ponovno ugotavlja, da pestrost ni breme. Prav tako vse pozornosti vredna so razmišljanja Hayderja Sarija o avstrijskem zakonu o tujcih, čigar glavna „integracija“ je ločevanje.

„Tedad bo svetil dih stremljenj, ki srce mi jih je rodilo, ponižanj, porazov in trpljenj, poslednje moje obhajilo.“

(S. Kosovel)

ZAHVALA

Magdalena Lampichler

p. d. Žnidarjeva mama na Radišah

se je nepričakovano poslovila. Kruta smrt jo je iztrgala iz srede življenja, čeprav bi mogla in je hotela še veliko dobrega storiti. Žalostna množica jo je z nami pospremila k zadnjemu počitku na radiškem pokopališču.

Zahvaljujemo se za veliko mero osebno, pisno ali drugače izraženega sočustvovanja. Bog lonaj častiti duhovščini za ganljivo oblikovano pogrebno svečanost! Pristrčno se zahvaljujemo gospodu škofu Lojzetu Uranu, rektorju Jožetu Kopeinigu, domačemu župniku Ludviku Janku ter govornikom Nežiji Oraže, Nužiju Wieserju in dr. Avgustu Brumniku za tolažljive besede ob slovesu. Pristrčna hvala radiškimi in kroparskim pevcem za pesmi žalostinke! Prav lepo se zahvaljujemo sosedom, članom farnega sveta ter članom Slovenskega prosvetnega društva na Radišah, posebno še igralcem, ki so nam bili in so opora v težkih dneh. Lepo se zahvaljujemo za cvetje in vence in za številne darove, ki so bili namesto teh v smislu pokojne darovani za radiško farno cerkev in za Katoliški dom prosvete v Tinjah.

Žalost nam trga srce, a srečni smo, da smo jo imeli!

Žalujoči svojci.

25-letnica Koče nad Arihovo pečjo

Poleti in pozimi je Koča na Bleščeči priljubljena izletniška točka

Želja, da si slovenski koroški planinci zgradimo svoj lastni planinski dom, se je rodila takoj po drugi svetovni vojni, še pred obnovitvijo naše planinske organizacije na Koroškem. Že takrat smo si na območju Košute nad Selami ogledali primerno zemljišče za postavitev koč. Pri tem nam je bil v pomoč tedanji ugledni selski občinski delavec Kališnikov Honza, vendar nismo uspeli. Podobno je bilo pozneje na Mačenski planini, kjer je bil zelo prizadeven tajnik Slovenske kmečke zveze, domačin z Mač Blaž Singer. Vendar pa, ko smo zvedeli, da bodo opustošeno Celovško kočjo/Klagenfurter Hütte (bila požgana v vojni) na Mačenski planini obnovili, smo seveda ta načrt opustili. Več sreče smo imeli na planini Rožici nad Področico, kjer se nam je posrečilo dobiti v zakup pastirsko bajto šentjakobške zadrage. Ko pa je slednja povišala zakupnino, smo se predolgo obotavljali (tudi bili v denarni stiski) in kočjo je dobil v zakup Smučarski klub iz Vrbe. Kljub tej smoli smo iskali naprej in končno se nam je posrečilo dobiti ustrezno zemljišče na planini Bleščeči, kjer se nahaja sedanja planinska postojanka Koča nad Arihovo pečjo. Letos te dni je obhajal ta naš planinski dom 25-letnico obstoja.

Na kratko bom opisal, kako je sploh prišlo do postavitve te

planinske postojanke. Bilo je neke poletne nedelje leta 1963. Kljub neugodnemu vremenu sva se s sinom – bil je star devet let in silno navdušen za hribe – hotela povzpeti na Jepo. Ko sva se že bližala planini Borovščici, naju je zajela megla in iz nje je začelo rositi. Najraje bi se vrnil, vendar fant ni dal miru, hotel je naprej. Končno sva se sporazumela, da ne greva na Jepo, zato pa na bližnjo Komnico/Türkenkopf. Na vrhu je bilo vse belo megle, vendar enkrat se je na severu pod nama odprla luknja, skozi katero sem zagledal planino Bleščečo z razvalinami nekdanjega Kopankovega gospodarskega poslopja, zaraščenega z drevjem in grmovjem. Tedaj pa mi je šinila v glavo misel, kaj bi bilo, če bi na teh razvalinah postavili planinsko kočjo. Nisem dolgo pomišljal in pognala sva se navzdol na Bleščečo. Preril sem se skozi goščavo v notranjost ruševin in ugotovil, da bi, če bi zravnali podrti zidove, na njih lahko postavili kočjo. Sklenil sem, da vprašam lastnika Kopana na Kopanjah, če to zemljišče z razvalinami da v zakup Slovenskemu planinskemu društvu, da si zgradi kočjo. Kopankovi so bili takoj za to in nam pod zelo ugodnimi pogoji dali v zakup zemljišče.

Še istega leta smo začeli odstranjevati grmovje zunaj in znotraj podrtih zidov. Naslednjega leta 1964 smo se lotili

zidov, jih zravnali in pripravili za betoniranje betonskega venca. Leta 1965 smo hoteli nadaljevati z zidarskimi deli, vendar razmere so bile skrajno neugodne – voda in pesek pol kilometra oddaljena od gradbišča, pot na planino v grapi Reka pa neprevozna. Nastal je velik problem, kako spraviti cement, betonsko železo, opažne deske, orodje itd. na planino. Pa smo se spomnili na

lo končati zidarska dela, smo se umaknili v dolino. Naslednjega dne pa so nam oblasti ustavile nadaljnjo gradnjo. Bili smo pošteno poparjeni in razočarani.

V letu 1966 smo zaman čakali na obljubljeno popravilo ceste na planino, ki bi nam omogočila transport lesa za kočjo. Kljub temu smo 24. avgusta pri ledinski občini zaprosili za gradbeno dovoljenje, ki pa smo ga dobili šele po enem letu čakanja, 6. oktobra 1967. Pogodbeno smo bili v veliki časovni stiski, ker bi kočjo morala biti zgrajena najkasneje do konca oktobra 1968. Če je ne bi uspeli zgraditi do tega roka, bi bila pogodba razveljavljena in ves trud in stroški bi bili zaman. Kljub tej skrajno neugodni situaciji – vse je zareklo proti nam, vreme, oblasti – smo dali naročilo za postavitev kočje tesarstvu mojstru Gasserju iz Bilčovsa. Naslednjega leta maja meseca je bila kočja gotova oziroma pripravljena za transport. Med tem časom pa so res nekoliko popravili pot, vendar samo do začetka grape Reka, kamor smo šele v začetku septembra 1968 (zaradi stalnega dežja neuporabna pot, pa še druge homatije so botrovale, da se je vse skupaj tako zavleklo) uspeli spraviti les. Od tod pa je bilo še pičel kilometer neprevozne poti do gradbišča. Gradbeni material za kočjo je bilo toraj treba na ramah znositi

ti na planino. In spet so se z avtobusi pripeljali gorenjski planinci, da smo skupno z njimi znosili les na planino in da so Gasserjevi delavci lahko postavili kočjo. Bilo je mnogo garanja in v dobrem mesecu (delali smo samo ob sobotah in nedeljah) je stala kočja.

Slovesna otvoritev bi morala biti 17. novembra, pa nam jo je preprečil sneg, ki ga je nadelo kar pol metra. Otvoritev smo preložili na naslednje leto 1. junija. Udeležilo se je preko tisoč planincev z obeh strani meje. Gradnja naše planinske postojanke Koče nad Arihovo pečjo na Bleščeči je bila edinstven primer tovariške in bratske pomoči gorenjskih planincev, na čelu z velikim prijateljem koroških planincev Franjem Klotnikom, ki pa je žal že med rajnimi. Brez njihove pomoči seveda ne bi uspeli. Med rajnimi pa je tudi prizadeveni in zaslužni Jožef Miklavčič, pd. Ščedernik. Leta 1966 je stopil v naše vrste in si v tem kratkem času s svojim delom in ljubeznijo do našega planinskega doma pridobil toliko simpatij, da smo ga izvolili za gospodarja nove kočje. Oba zaslužna moža naš planinski dom bomo ohranili v častnem in nepozabnem spominu.

Ob 25-letnici naše planinske kočje, v imenu Slovenskega planinskega društva, ponovno izrekam vsem, ki so pomagali pri gradnji, prav posebno pa gorenjskim planincem, našo iskreno zahvalo z željo, da bi sedanji koristniki teh nekdanjih naporov imeli tudi temu primeren odnos do nje. L.U.

V gorah je lepo...

večkratne izjave predsednika gorenjskih planinskih društev Franja Klotnika iz Kranja, da je rad pripravljen pomagati. Prosili smo ga in z avtobusom je pripeljal več kot 40 planincev. V okviru te delovne akcije smo v grapi Reka morali zgraditi most (del poti je zdrsel v grapo), da smo lahko s konjsko vprego na planino spravili gradbeni material. Teden po tej uspeli akciji, bilo je že konec oktobra, in v strahu, da nam sneg prepreči nadaljnje delo, smo se ob skrajno neugodnem vremenu – deževalo je in vmes so se mešale snežinke – lotili betoniranja. Zidar je bil Kocjanov Tevžej, pomožna delavca pa Inzko Hanzej in jaz. Premočni in premraženi, pa vendar srečni, da nam je uspe-

Slovensko planinsko društvo razpisuje fotografski natečaj „Planine v sliki“

Kot vsako leto, tudi letos vabimo Vas vse, planince – fotografe k sodelovanju. Slike s planinskimi motivi naj bi imele velikost 30 x 21 cm. Vsak udeleženec lahko odda 3 slike. Vsaki sliki je treba dati geslo, pošljite jih najkasneje do 31. 12. 1993 na naslov:

Slovensko planinsko društvo Celovec
Tarviser Straže 16
A-9020 Celovec/Klagenfurt

Slike bo ocenila tričlanska žirija. Razstavljene bodo od 22. januarja dalje v Mohorjevi knjigarni v Celovcu. Čakajo vas lepe nagrade!

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Urednika/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za upokojence 280.); za Slovenijo 1500 tolarjev.

JANKO MESSNER:

Ideje niso krive, če se umažejo v rokah sleparjev

(Za Prežihovo stoletnico rojstva, s simpozija pri Rimskem vrelcu 17. in 18. sep. 1993)

Nadaljevanje in konec

Kar naprej mi stopata pred oči ta dva njegova portreta. Razmišljam in razmišljam o njem, iščem in iščem ustrezen IZEM zanj, pa ne prodrem dalje kakor do tiste njegove kmečke dobre VESTI, ki sem jo zgoraj omenil. Bil je komunist s srčno kulturo. Komunist, ki mu je bila Marksova beseda in Engelsova „meso postala“ in v njem prebivala, še preden jo je iz knjig spoznal. Še se mi upira imenovati ga preprosto KRŠČANSKI KOMUNIST, zaradi Pavlove falzifikacije Jezusove legende, saj apostoli in krščanska prakomuna še niso poznali vere v Jezusa, niti zgodbe o njegovem rojstvu iz device. In Apostolska veroizpoved ne izvira od apostolov, nastala je šele v 2. polovici drugega stoletja. Vsa krščanska odrešitelska drama od preeksisistence, inkarnacije in mučeniške smrti do vstajenja, pohoda v pekel in vnebovzpetja je kombinacija misterijskih predstav in helenistične filozofije, prenesene na galilejskega preroka. Pavel je spremenil Jezusov nauk v misterijsko religijo, njega samega pa v misterijsko božanstvo, ki je moralo s sveta v nebo, da na zemlji ni bilo na poti križarjem in inkvizitorjem.

Kdor bere Biblijo, ve, da se Jezus sam nikoli ni imel za Boga. In vendar se je beseda „krščanski“ v dveh tisočletjih ustalila tudi v zvezi z Jezusovo Pridigo na gori. In v tem smislu je nastal tudi krščanski socializem Janeza Evangelista Kreka, so nastale njegove Črne bukve kmečkega stanu. In v tem duhu je napisana Edvarda Kocbeka TOVARIŠIJA, Listina, Ernesta Cardenala Kmečki evangelij iz Solentina, tega duha širi Nobelova nagradjenka Rigoberta MENCHU, apologetka Fidela Castra. – Pa mi v tem smislu dovolite imenovati Prežihovega Voranca KRŠČANSKEGA (brez asociacije s papističnim katoliškim vernikom, saj v Samorastnikih in drugie zelo jasno razločuje med temi pojmi) v razlikovanje od UDBOV-SKEGA komunist, kajti mnogo bolj boleča kakor moja so bila njegova srečavanja z Maršalovo tajno policijo: „Maks Pečnik je hotel čvrsto spregovoriti, pa so mu besede sproti onemele v grlu, tako da ni spravil nobene iz ust ... Naj bo že, kar mora biti: „IN KAJ MISLITE O RESOLUCIJI?“

Pisatelj ni odgovoril takoj ... Končno: „TEGA SI NAŠE LJUDSTVO NI ZASLUŽILO!“ Pečnikov naročnik ni bil zadovoljen: „Nobene druge

besede? Nikakršne obsodbe? Saj bi moral vendar reči, udariti po mizi: to je nesramnost, žalitev, nezaslišanost, provokacija! Kaj praviš, nobenih drugih, težkih besed?“ „Nobeneh.“ – „Zelo je pameten, zelo je premeten ... Natanko je vedel, kdo je te poslal. Zato je bil previden, diplomatski. Ti pa nisi bil diplomatski.“ „Zelo je bolan.“ – „Dobro vemo, koliko je bolan in koliko ne ... Veliko nam bi lahko pomagal. Razglasili bi njegove besede doma in po svetu ...“

Toliko jim je bil torej Prežihov Voranc vreden! Po takšnih umazanih ovinkih! Še iz umirajočega iztisniti kak alibi za ribarjenje v kalnem! – Pogrešam Franca Šrmpfa na tem našem simpoziju, pa Mitja Ribičiča pa Cvetka Zagorskega, da bi pričevali vsak zase in za Ludvika Mrzela in za vse druge žrtvovane prijatelje Prežihovega Voranca. Naredi, Janez, kraj leta še en simpozij z naslovom: VORANČEV KOMUNIZEM in samostojna REPUBLIKA SLOVENIJA! Berem, da imate 20 političnih strank namesto dveh: krščansko-socialistične na osnovi Pridige na gori in mlade marksistične na osnovi starega Komunističnega Manifesta.

Žalostna ta naša lepa domovina Slovenija! Demokrati ste, mittelevropski, zamaknjeni v več ko vprašljivo Evropsko gospodarsko skupnost, vedite že danes, kaj lahko pričakujete od te Evrope že jutri: tlačanje zahodnim multinacionalnim koncernom, „postkomunistično“ vojno krajino zoper lačno izločeno vzhodno Evropo, polkolonialni status, ekološko katastrofo z avtocestami, zastrupljanjem zraka in vode. Lepa, o lepa bo smrt Evrope, razkošna kraljica v zlatu bo legla v krsto temnih stoletij. Zakaj se vam tako mudi na njeno pogrebščino?

No, za zdaj imate seveda tudi svojega HAIDERJA, pogumnega JELINČIČA, da čuite mladino zviška gledati na zaostali JUG. In katera stranka skrbi za brezposelne, socialno ogrožene, za upokojece brez življenjskih osnov!

Kaj se jezite nad njimi, ki so vas znali „nadmudriti“? – Z Vorancem sem se vozil v vlaku jeseni 47. leta. On v Beograd na zasedanje Skupščine, jaz v Ljubljano na študij. Med Celjem in Zidanim mostom nekje se je hudoval nad nemarnostjo slovenskih poslancev, ki da se tam oglašajo kar v sbrhorvaščini. Ne tako Makedonci. Ti da v razpravah uporabljajo dosledno svoj materin jezik. Ne bo šlo brez kulture v politiki ... Ne zavedajo se, da nas je malo,

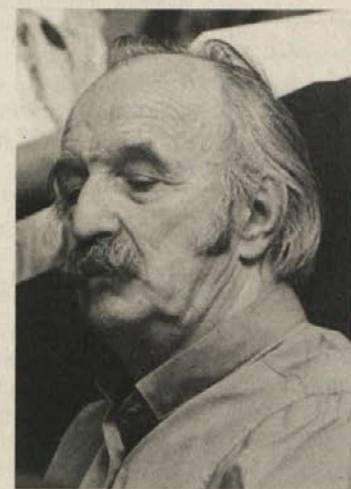
da nas bojo tako s svojo zgovornostjo pohodili ... Senzibiliziran za takšno uporabno psihologijo v politiki, sem si to njegovo besedo zapomnil do danes. Šovinizma mu menda ni mogoče očitati? – Ne recite, da takšne misli v gospodarski politiki kake mnogojezične države ne tehtajo veliko. Kdor svojo jezikovno, kulturno identiteto zavrže, naj se ne čudi, če jamejo drugi po njem hoditi. Kot Pokrznikov Luka sem v Kladivu že pred dvajsetimi leti koroškim Slovincem v svarilo zapisal: ČE HOČEŠ SAMOSTOJEN BITI, NE SMEŠ TIČATI NEMCU V RITI. Morebiti je to svarilo še danes uporabno – v vaši „neodvisni“ Republiki Sloveniji? Dovolite, da vam v kontekstu s tem prispevkom na simpoziju preberem nekaj starih aforizmov: (Ker smo gostje ravske občine, najprej) RAVENSKIM ŽELEZARJEM. Delo je merilo človeka, človek pa merilo vseh stvari:

„Dom železarjev“ vam je bil prestarosveten, prekrstili ste ga v bolj svetski „Hotel Merx“. Navkriž ste s pravopisom, žalosten vam Marx! Po nemško, čujte, takšno je šušmarstvo „Murks“.

FAŠIZEM se začne, ko sebe povišuješ, zahrbtno, javno zoper šibke spletke kuješ.

SOCIALIZEM je kruh in ponos, skratka, kar kapitalizmu je kos.

HITLER ni bil kriv, da zrasel je nekoč tako visoko. Haider ne bo kriv, če ne odpremo zdaj vsi ust široko.

Pisatelj Janko Messner

O-ESTERREICH, obljubljen na dežela, priključi Kranjsko, ti bo hvalo pela! (1982)

ZVEZI KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Ker vam manjka za kurjavo surovinske baze, peč centralno priskrbite tako si na fraze! (1982)

IZKORIŠČANJE ČLOVEKA S ČLOVEKOM

V Vzhodni Nmečiji, trdijo, človek izkoriščal je človeka znatno, a odslej v enotni bo državi, hvala bogu, to povsem obratno!

STRAŠILO HODI PO EVROPI

Bliža se nam neizbežna kataklizma, pisano je to v začetku Manifesta: Strašilo hodi po Evropi, strašilo KONZUMIZMA.

NAROD, ki pozabi svojo zgodovino je že trhlo drevce s suho korenino!

Letos je minilo sto let, odkar se je rodil slovenski pisatelj in revolucionar Lovro Kuhar – Prežihov Voranc

Zahvaljen bodi, Janez, za prijazno vabilo, pa ne zameri, da se nehvaležno obregam ob tvoj koncept simpozija. Predstavljam si samo, da sedi tu med nami on in nas posluša. Kaj bi dejal ugledni svetski komunist in umetnik socialne proze o političnem trenutku Republike Slovenije? – Me niste vprašali prej, me tudi zdaj pri miru pustite! Sami glejte, kako naprej! Sam pri sebi pa bi si mislil: Raja na zemlji partijska čekala moje generacije res ne bi bila smela obljubljeni. Zmerjati Marxa za zastarelega, hkrati pa pleniti presežno vrednost, današnja generacija ne bi smela. Začeti bojo morali Jovo na novo...

Se ti ne zdi, da bi imel prav? V najhujših dneh terorističnega nemškega nacionalizma na Koroškem, v sedemdesetih letih, ko so nas ustrahovali kakor pod kljukastim križem, so naši mladi marksisti, socialisti in kristjani ustanovili troje: mesečnik Kladivo, Klub Prežihov Voranc in Solidarnostni komite za pravice koroških Slovencev. Ker so bili pravični, idejno čisti, so lahko potrkali na vest nemško govorečih avstrijskih demokratov, pa je SOLKOM spravil na celovške ulice nad 3000 demonstrantov zoper krivice Dunaja. Seveda ne smemo biti slepi za ozadje: Kreisky je bil prifrčal s helikopterjem na Brdo k Titu in Kardelju: Naredite na Koroškem mirno Bosno!

Kje bi mi danes že bili, da ni spet UDBA vtaknila svojih krempljev v naš boj za enakopravnost, razstrelila velikovski muzej in s svojimi koroškimi konfidenti spodbudno tovarišijo avstrijskih demokratov obeh jezikov.

Zato se varujte stare UDBe in prerečite instalacijo nove! Bojte se vseh bivših komuni-

stov, ki to niso bili, a so se poskrili v tistih dvajsetih strankah vaše današnje Republike Slovenije. In vas vodijo za nos slej ko prej. Na primer s svojo „Svobodno mislijo“ in njeno urednico Bojano Žokalj-Jesihovo. Takšna te zaprosi za spis k Novemu letu, objavi iz njega tisto, kar njenim potoknjem političnim sleparjem ustreza, tvojo svobodno misel pa vrže v koš!

Neizprosno, surovo, lažljivo, žaljivo, skratka v stilu Ribičičevega zatiranja svobode tiska.

Zaključiti moram. Žal mi je, da se ne utegnem več poglobljati s Tarasom Kermaunerjem v razlikovanje karnistične strukture Radmančinih gležnjev in njihove metafizične lepote, saj mi na moje vprašanje, postavljeno mu v Naših razgledih pred dvajsetimi leti, do danes ni odgovoril: KAJ JE PRI VORANCU LITERARNA KONVENCIJA IN S TEM SLABA LITERATURA?

Eno, izredno pereče, vprašanje pa moram temu zboru vendarle še postaviti: Kolegico imam – bivšo profesorico slovenskega jezika v Sloveniji, celo iz sorodstva Antona Janežiča v Lešah, oglušela upokojenka. Kot avstrijska državljanka dobiva pokojnino v tolarjih za 3.000 šilingov, to je polovica avstrijskega eksistenčnega minimuma. Na katero politično stranko v Ljubljani, na katerega ministra naj se obrnem, da bo tej socialno ogroženi kulturni delavki pripomogel do človeške pravice – za vestno opravljeno življenjsko delo v SLOVENIJI, zasluženjo človeka vredno pokojnino v SLOVENIJI, tako da bo lahko živel med svojimi na avstrijskem Koroškem? Zahvalim za vašo pozornost.

Datum	Kraj	PRIREDTVITVE	Prireditelj
Petek, 26. 11. 19.30	v farni dvorani v Šmihelu	Predavanje z diapozitivi „Potovanje v Izrael“ predava rav. Mirko Srienec	Fara Šmihel
Sobota, 27. 11. 19.30	pri Miklavžu v Bilčovsu	Kabaret Martin Krpan (Levstik-Veras); gostuje gled. skupina iz Borovelj	SPD „Bilka“
Sobota, 27. 11. 19.30	v društveni sobi v stari šoli	Občni zbor SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi	SPD „Gorjanci“
Sobota, 27. 11. od 9.00 do 16.00	v ljudski šoli Mohorjeve v Celovcu	Božični bazar – Del izkupička je namenjen akciji „Celovski otroci pomagajo otrokom v stiski“	
Nedelja, 28. 11. 9.30	v kulturnem domu v Dobri vasi	Redni občni zbor SPD „Srce“	SPD „Srce“
Nedelja, 28. 11. 14.30	v farni dvorani v Šentjakobu	Kabaret Martin Krpan gostuje gled. skupina iz Borovelj; režija Bogomir Veras	SPD „Rož“
Nedelja, 28. 11. 11.00	v farnem domu v Šmihelu	Prir. lj. pripovedke o treh medvedkih „Potep“; nast. lutkovna skupina Papilu	
Nedelja, 28. 11. 14.00	pri Rastočniku v Lepeni	Domči popoldan s kvizom in razdelitvijo nagrad, ŠK „Zarja“ video-film	
Ponedeljek, 29. 11. 19.00	v Domu v Tinjah	Odprtje razstave članov likovne sekcije „Vir“ KUD Radovljica	Dom v Tinjah
Torek, 30. 11. 19.30	Europahaus v Celovcu	Predavanje na temo „Nacionalizem in vojna“	Klub Tre popoli
Sreda, 8. 12. 14.30	v Mestnem gledališču v Celovcu	Ivan Cankar: Za narodov blagor gostuje Slovensko narodno gledališče DRAMA; režija Boris Kobal	KKZ
Petek, 3. 12. 19.30	v farni dvorani v Šmihelu	Umetniški večer – Odlomke iz Prežihovih del bo brala in interpretirala dramska igralka in pevka Jerica Mrzelova	SPZ, DSPA, KPD Šmihel
Pe., 3. in So., 4. 12.	v stari šoli v Šentjanžu	Seminar: Pomen sociokulturnih centrov na podeželju	ARGE, SPZ
Nedelja, 5. 12. 11.00	v farnem domu v Šmihelu	Lutkovna igra „Ko pride zvezda“ Nast. Lutkovno gledališče iz Maribora	
Nedelja, 5. 12. 11.00	pri Rutar-Lido v Dobri vasi	Srečanje v adventu – za člane Društva upokojencev Podjuna; Ob 11. uri sv. maša, ob 12. uri kosilo in nastop skupine MePZ „Danica“	DU Podjuna

RAZSTAVE

BOROVlje

– Galerija Holzer – razstava del 50 koroških umetnikov

BELJAK

– Galerija Holzer – razstava del Angelike Kaufmann

CELOVEC

– Mohorjeva knjigarna – razstava del Jožice Serafin do 10. dec.

SEMISLAVČE

– Galerija Rožek – razstava del Klementine Golija in Klavdija Tutte do 19. dec., odprto od srede do nedelje med 15. in 18. uro.

TINJE

– Dom v Tinjah – 29. 11. ob 19. uri odprtje razstave oljnatih slik Andreje Ropret in likovne skupine iz Radovljice

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Četrtek, 25. 11. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 26. 11. Kulturna obzorja

Sobota, 27. 11. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 28. 11. 6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – Duhovna misel (žpk. Jurij Buch) 18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 29. 11. Vloga slovenske gimnazije v procesu modernizacije slovenske narodne skupnosti

Torek, 30. 11. Partnerski magacin

Sreda, 1. 12. Glasbena sreda

OBZORNIK

Letalo treščilo v goro

SKOPJE/OHRID. V soboto, 20. novembra 1993 zvečer se je pri Ohridu zgodila najhujša letalska nesreča v zgodovini mlade makedonske države: potniško letalo sovjetskega tipa Jak-42 makedonske letalske družbe Avioimpeks je med pristajanjem na ohridskem letališču zgrešilo stezo in se zaletelo v hrib in se takoj vnelo. V nesreči je umrlo 115 potnikov, preživel jo je samo en potnik. Avioimpeksovo letalo je bilo na poti iz Ženeve, večina potnikov so bili Albanci s Kosova, ki so se z dela v Švici vračali domov. Zaradi snežnih metežev na skop-

skem letališču so letalo preusmerili na Ohrid, kjer po uradnih izjavah ni bilo nobenih ovir za pristajanje in so zato prepričani, da je napravil pilot usodno napako. Makedonska letališča uživajo med letalci žalosten sloves, ker je njihova oprema zastarela. Vso novodobno tehnično opremo je pri odhodu iz Makedonije odpeljala jugoslovanska armada s seboj. Sobotna nesreča je bila že druga huda letalska nesreča letos v Makedoniji – marca je na skopskem letališču strmoglavilo letalo, umrlo je 79 potnikov in članov posadke.

Italija politično obrnjena na glavo

RIM. Po nedeljskih volitvah v Italiji politično in družbeno nič ni več tako, kot je dotlej bilo. Na občinskih volitvah je predvsem v urbanih centrih dramatično in usodno izgubila doslejšnja osniva moči in vpliva – krščanska dmeokracija, veliki zmagovalci pa so reformni komunisti, antimafijsko gibanje La rete (mreža) na Siciliji, neofašisti in delno tudi Severna liga/Lega nord. V šestih velikih prestolnicah pred drugim kolom volitev vodijo kandidati leve, edinole v Palermu je njen kandidat, Leoluca Orlando, zastopnik antimafijskega gibanja La rete, na prvi hip osvojil županjski sedež. Drugod se bojo v drugem kolu, to je že v nedeljo, morali pomeriti s kandidati neofašistov ali lege. Veliko pozornosti je poleg Palerma zbudil izid volitev v Neaplju, kjer je za mesto županje kandidirala kandidatka neofašistov /MSI (Movimento

sociale italiano), Mussolinijeva vnukinja Alessandra Mussolini. V drugem kolu bo njen protikandidat Antonio Bassolino, zastopnik PDS, reformnih komunistov. V Rimu se za mesto župana potegujeta kandidata neofašistov in zelenih, v Boznu na Južnem Tirolskem pa so neofašisti sicer okrepili svojo pozicijo, niso pa več mogli povečati števila mandatorov. Zgubaš volitev na Južnem Tirolskem je Südtiroler Volkspartei, ki ji je le z aritmetiko uspelo obdržati absolutno večino v deželnem zboru, glasovno je zdrsnila namreč krepko pod 50 odstotkov. Na mah je novoustanovljena svobodnjaška stranka osvojila dva mandata. V Trstu je Severna liga postala najmočnejša stranka, druga najočnejša stranka je Zavezništvo za Trst, ki je dosegla 13,4 odstotkov in jo je podprla tudi Slovenska skupnost.

Dediščina Jugoslavije 60 milijard dolarjev

LJUBLJANA. Strokovna komisija za razdelitev dediščine nekdanje Jugoslavije pri Mednarodni konferenci o Jugoslaviji je inventarizirano premoženje ocenila na 60 milijard ameriških dolarjev. Doslej namreč so vsi dediči, to so države, ki so nastale iz bivše jugoslovanske konkurenčne mase, opozarjali le na dolgotrajno, da bodo razdelitvena pogajanja trda in dolgotrajna, dodatno pa so dediči obremenjeni s travmami jugoslovanske agonije. Obstaja celo nevarnost, da bo kateri izmed njih segel po dozdevno najenostavnejši metodi reše-

vanja problemov – to je, da bo uporabil silo in tako skušal uveljaviti svoje zahteve. Beograd pa delitvi nasprotuje tudi iz zgolj političnih razlogov. Podrla bi se namreč njegova teza, da je Jugoslavija razpadla zaradi odcepitve Slovenije in Hrvaške in sta zatorej Srbija in Črna gora, združeni v Zvezni republiki Jugoslaviji (ZRJ) avtomatično naslednika in politična dediča razpadle SFRJ. ZRJ potemtakem pomeni politično kontinuiteto Jugoslavije in ji zato tudi ne bi bilo treba prositi za vključevanje v mednarodne ustanove od Organizacije združenih narodov (OZN) naprej.

Vranitzky v Mehiki

CIUDAD MEXIKO. Kot prvi tuji državnik po podpisu zgodovinskega dogovora o severnoameriški prosti trgovinski coni med Mehiko Združenimi državami in Kanado (NAFTA) je obiskal Mehiko avstrijski kancler Vranitzky. Dogovarjal se je o možnostih izboljš-

šave in okrepitve trgovinskega sodelovanja in se posebej zahvalil, da je leta 1938, ko je nacistična Nemčija zbrisala Avstrijo z zemljevida, Mehika odločno nasprotovala mednarodnemu zbrisu Avstrije. Vranitzky je v Mehiko prišel iz Čila.

Končno dovoljena humanitarna pomoč

SARAJEVO/ŽENEVA. Ali bo humanitarna pomoč končno lahko dospela do zgladovanih, sestradanih in obupanih v Bosni? Na sestanku vseh konfliktnih strank v Ženevi je bil sklenjen dogovor, da humanitarne pomoči odslej ne bodo več ovirali, ali sčasoma je vsem postalo jasno, da „bosanski dogovori“ nimajo

nobene vrednosti, ker se jih nihče ne drži. Združeni narodi, ki so pred štirimi tedni zaradi umora danskega šoferja vozila Združenih narodov prekinili transport humanitarne pomoči, bodo še ta teden začeli razvažati vozila, obleko in zdravila po Bosni.

Ženovčevemu očetu za 65. rojstni dan;
 gospodu **Karlu Lundru** z Letine pri Šmihelu za rojstni dan in god;
 gospe **Mariji Wuttej** z Dobrove za rojstni dan;
 gospe **Elizabeti Žagar** z Blata pri Pliberku za 85. rojstni dan;
 gospodu **Jožefu Gregoriju** iz Šentpetra pri Šentjakobu za 85. rojstni dan;
Tini in Lojzu Male iz Borovelj k 30. obletnici poroke;

gospodu **Milanu Rasingerju** z Bistrice pri Šentjakobu za 40. rojstni dan;
 gospe **Reziki Lederer** iz Šentjakoba za osebni praznik;
 gospe **Katici Fugger** iz Sva-ten za osebni praznik;

gospodu **Hanziju Egartnerju** iz Gorinčič za osebni praznik;
 gospe **Klari Stöcklitsch** iz Železne Kaple za 70. rojstni dan;
 gospodu **Hermanu Francu-**

gospe **Uršiji Mak - Grosovi** iz Sel za osebni praznik;
 gospe **Rezijske Oraže-Rožiče-vi** iz Sel za osebni praznik;
 gospodu **dipl. inž. Kristijanu Ogrisu** z Dunaja za rojstni dan.

gospe **Rozaliji Wutte** iz Ločila za jubilejni rojstni dan;
 gospe **Mariji Hirtl** iz Klopinja za 80. rojstni dan;
 gospe **Mariji Kapus** iz Bilčovsa za 80. rojstni dan;

gospe **Micki Čede** iz Tinj za 70. rojstni dan in god;
 gospe **Elizabeti Morak** iz Šentpetra na Vašinjah za 93. rojstni dan;
 gospe **Mariji Vodivnik** iz Vogrč za 83. rojstni dan;
 gospe **Julijani Kučič** iz Lelinc za 81. rojstni dan;
 gospe **Kati Weinzerl** iz Sel pri Miklavčevem za rojstni dan in god;
 gospe **Katarini Borotschnig** iz Libuč za dvojni praznik;

Čestitke

gospodu **Maksu Oražetu-Motnovemu** iz Sel za rojstni dan;
 gospe **Katri Roblek-Bukovnici** iz Sel za rojstni dan in god;
 gospe **Ani Murko** v Burdah za osebni praznik;
 gospe **Katarini Nuk** za 91. rojstni dan;
 gospe **Elizabeti Karničar** z Obirskega za dvojni praznik;
 gospodu **Pepiju Pegrinu** s Kota pri Selah za 26. rojstni dan;
 gospe **Cilki Kolenik** iz Šmarjete pri Pliberku za god;
 gospe **Elizabeti Užnik** iz Sel za dvojni praznik;
 gospe **Katarini Dovjak** iz Podgrada za osebni praznik;

gospodu **Kacmanovemu Hanziju** s Šajde za 60. rojstni dan;
 gospe **Traudi Rakušek** z Borovnice v Selah za rojstni dan;
 gospe **Tereziji Lipuš** iz Šentvida v Podjuni za rojstni dan;
 gospe **Rozmari Matitz** iz Srež za 25. rojstni dan;

gospe **Amaliji Gregorn** iz Dul pri Miklavčevem za 68. rojstni dan;
 gospodu **patru Ivanu Andolšku** iz Šentlipša za osebni praznik;
 gospodu **Janezu Petjaku** iz Šentlipša za osebni praznik;

gospodu **Otu Maloveršniku** iz Lobnika za 60. rojstni dan;

gospodu **Pepiju Maloveršniku** iz Lobnika za 60. rojstni dan;

gospodu **Martinu Rekarju** iz Klope pri Škofičah za 70. rojstni dan in god;

gospodu **Walterju Messnerju** iz Galicije za 40. rojstni dan;

vsem Bajdnovim iz Lepene – **Emi, Mihi, Koriju, Tiniju, Andiju in Kati** za osebne praznike;

gospodu **Andreju Kokotu** iz Celovca za rojstni dan;

gospodu **Walterju Gutovniku** iz Podjune za rojstni dan;

Mariji in Gottfriedu Hanžiču-Kežar iz Železne Kaple se je rodila hčerka, kateri bodo dali ime Kristina. Srečnim staršem in bratu Emanuelu vse najboljše!

Martin Krpan navdušuje

„Kabaret Martin Krpan“, ki ga v priredbi Bogomira Verasa izvaja igralska skupina SPD

„Borovlje“, se je izkazal kot letošnja odrska uspešnica. Po nastopih na domačem odru pri Cingelcu na Trati, v Pliberku in v Modestovem domu v Celovcu so Boroveljčani nastopili 10. novembra v Šmartnem ob Paki, kjer so na povabilo ob-

činskega kulturnega oddelka in krajevnega prosvetnega društva oblikovali začetek Martinovanja. Velika dvorana kulturnega doma je bila do zadnjega kotička zasedena, gledalci so živo sledili dogajanju na odru.

V petek, 12. novembra 1993 so boroveljski igralci nastopili v Dovjem pri Jesenicah v okviru tradicionalnih „Čufarjevih dni“, ki sodijo med najbolj priznane srečanje amaterskih o drskih skupin v Sloveniji. Nastop je bil veliko doživetje za igralce in za številno občinstvo, odmevi na igro in kritike so bili zelo dobri.

Igralsko skupino pa čaka še nekaj gostovanj: v soboto, 27. novembra zvečer bodo s kabaretom gostovali v Bilčovsu, v nedeljo, 28. novembra popoldne pa v farni dvorani v Šentjakobu v Rožu.

12. decembra 1993 pa so povabljeni tja, kjer je menda živel sam Martin Krpan – in sicer k Sv. Trojici: igrali bodo v kulturnem domu v Novi vasi na Blokah blizu Vrha pri Sv. Trojici. Po maši in koncertu, ki ju bo oblikoval moški zbor SPD „Borovlje“ in po ogledu cerkvice pri Sv. Trojici, bo Martin Krpan prvič stopil na domači oder. Nastop bo brezdvomno eden od viškov te igralske sezone. Gostitelji so krajevno društvo in farna skupnost.

17. decembra 1993 pa bo igralci SPD „Borovlje“ nastopili s kabaretom v Ljubljani v dvorani doma španskih borcev.

f.k.

TRIBUNA BRALCEV

Spoštovani iniciatorji za skupno demokratično zastopstvo koroških Slovencev!

Ker ste me kot enega izmed 1102-eh odbornikov enostavno postavili pred dejstvo, da glasujem z „da“ ali pa „ne“, mi moja demokratična vest narekuje, da Vam svojo osebno odločitev tudi na demokratičen način utemeljim. Nisem plačan funkcionar, niti nimam nobenih koristi od kogarkoli, ki bi mi narekoval, kaj naj Vam napišem. Sem popolnoma neodvisen individualist, ki si lahko dovoli misliti z lastno glavo. Zato se mi ni potrebno skrivati za anonimnostjo, ki je odveč, če bi resnično upoštevali osnovna demokratična načela. Pojem oz. beseda demokracija se v politiki vse preveč zlorablja in tudi ne zveni enako iz različnih ust. Največ koristi od tega imajo manipulanti, medtem ko ostane množicam po navdušenju le še razočaranje.

Načelno sem za demokratično skupno zastopstvo koroških Slovencev. Saj je tudi po moji logiki napredek in uspeh možen le v harmoniji, čim več sodelujočih. Toda če je vsa iniciativa v rokah samo enega oz. ene same organizacije, potem se sprašujem, kaj je pri vsem tem še demokratično. Ne vem, kaj sploh še lahko od Vas pričakujem? Ali morda model kulturno prosvetnega društva Gorjanci v Kotmari vasi, kjer se društvenikov, ki ne hodijo v cerkev, ne trpi?

Odborniki, ki so aktivni na področju kulture, športa in drugih družbenih organizacij, verjetno niso in ne morejo biti baza za doseg Vašega cilja, ki je izključno političen. To pelje v resnično zlorabo in neodgovornost.

N(ationalistische) A(rrogante) Z(appendüstere) I(deologie)

Die kompatiblen Eigenschaften des Herrn Gaugg nehmen einen breiten Raum in der Berichterstattung der Medien ein. Sie zeigen uns die entsetzliche Kälte der FPÖ-Politiker, die durch die Neuinterpretation des Wortes „Nazi“ volksfeindlichen Ideologien das Wort reden.

Viele andere waren zwar auch Nazis und sind nach 1945 als Repräsentanten der Demokratie angelobt worden, dennoch bricht FP-Gaugg durch die Erneuerung des Wortes die Brücken zwischen Politik und Bevölkerung weiter ab.

Seine Haltung zur Organisation von Mitläufern und Mitläutern des Standartenführergermanismus deutsch-faschistischer Prägung ist eine Befürwortung einer Ideologie, welche schon einmal Menschheitsverachtung, Schutt und Trümmer in der Geschichte des Volkes hinterließ. Gaugg verrät uns eine neue Ära des Neo-Nazismus, deren politische Aktionsformen

Kot odbornik Kluba prijateljev lova ne morem glasovati, če o tem nimam privoljenja članov, katere naj zastopam. Ne spominjam se, da bi se na kateri od sej odborniki o tem pogovarjali, zato mislim, da tudi predsednik ne more zastopati odbora, če nima primerne sklepe. Zavedam se te odgovornosti in „glas Boga“ – moja vest, mi ne dovoljuje, da Vas podprem. Naši predstavniki so nas že vedno zastopali najraje samovoljno in so tudi odločali mimo volje naroda. Za primer naj omenim samo gospoda Smoleta, ki seveda ni edini, ampak dovolj reprezentančen. Torej ste že na samem Vašem začetku začeli s staro prakso.

Vse to Vaše prizadevanje in trud je podobno nekomu, ki hoče zajahati neosedlanega konja preko glave. Lahko jahate in teptate, če Vam bo uspelo, vendar brez mene in ne po meni. Vosebah, ki predstavljajo organizatorje za novo „über-, ober“ organizacijo, ne vidim nobene garancije, da bi se izpolnilo vse to, kar sveto obljublja. Ali ni tudi podpisana iniciatorka gospa M. Wakounig demonstrirala 1988 proti pedagoškemu modelu in bila zato v parlamentu na Dunaju pretepena? Po Smoletovemu podpisu za ped. model pa je enostavno spremenila svoje stališče. Takih shizofreničnih zastopnikov ne morem jemati resno.

Osebo sem proti diletantskemu glasovanju za skupno dem. zastopstvo, ker se s tem v proglasu omenjene razprtije gotovo ne bodo končale.

Julij Iskra, Kotmara vas

sich offensichtlich modern verändert haben, wenn es um die Durchsetzung des Barbarischen in Wirtschaft und Politik geht.

Sein Werbefeldzug für das Wort aus der Zeit der Schutt- und Trümmer-Ges.m.b.H. Nationalsozialismus, ist ein Beweis für die geistigen Zollschränken im euromannischen Union-Zeitalter. Die Verschmelzung der aggressiven Elemente des deutsch-amerikanischen Finanzkapitals mit der mafiosen Strategie des Neonazismus soll mithelfen, die Arbeitenden der eingeschränkten Ausbeutung durch die Monopole mit neuen Mitteln der medialen und technologisch machbaren Einbildarbeit von Wirklichkeit zu unterwerfen. So sicher, wie eine paranoide Sicherheitsgesellschaft, die mit Lauschangriff und polizeistaatlichen Strategien die Freiheit der Bürger gefährdet, schützt und pardonierte FP-Gaugg die Neo-Naziganoven.

Reinhold Steindorfer

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu in Združenje staršev na tej šoli vabita na

Dan staršev in občni zbor Združenja staršev

ki bo v soboto, 4. decembra 1993. Ob 8. uri se bo pričel občni zbor, po občnem zboru pa se bodo starši lahko med 9.30 in 12.30 uro pomenili individualno z vsemi profesorji o šolskih uspehih svojih otrok.

Predsednik
 Združenja staršev
 Ivan P. Lukan

Ravnatelj
 dv. sv. dr. Reginald Vospernik

Višja šola za gospodarske poklice Šentpeter vabi na

Dan staršev in občni zbor Združenja staršev

v soboto, 4. decembra 1993.

Občni zbor se bo pričel ob 8.30, od 9.30 do 12.00 pa se bodo starši lahko pomenili z učitelji o šolskem uspehu svojih otrok.

Predsednica Združenja staršev
 mag. Marina Einspieler

Ravnatelj šole
 dr. Janko Zerzer

Nogomet – Jesenski obračun

1. razred

V tej skupini imamo kar pet moštvo, ki smo jih več ali manj spremljali v teku jesenskega prvenstva. Ob začetku prvenstva si je vsako moštvo zastavilo določen cilj, sedaj na polovici pa lahko pogledamo, če so se ta pričakovanja tudi uresničila. V tej skupini igra pomembno in dominantno vlogo Metlova, ki v teku prvenstva še ni izgubila tekme in vodi s 24 točkami.

Na drugem mestu pa je že moštvo iz Globasnice, ki se je ob začetku sezone okrepilo in vsekakor so igralci držali to, kar so obljubili oziroma želeli – mesto med prvimi. Cilj –

vstop v podligo – je še vedno dosegljiv, vendar bo za to potrebno vigredi mnogo sreče in stoodstotne borbe.

Kot najboljši strellec Globasnice pa se je izka-

Piše EDA VELIK

zal mladi Pepi Pasterk, ki je kar 9 krat zadel v črno.

Ekipa Globasnice: Matevž, Kreutz, J. Tratar, F. Fera, G. Sadjak, A. Dlopst, F. Hren, J. Silan, Jamer, F. Sadjak, A. Kert, E. Pletschgarternig, Ch. Micheu, P. Pasterk, L. Kordes, P. Sadjak. **Trener** Maks Pučelj.

Na četrtem mestu je trenutno moštvo iz Sel. Selanom manjka še ena tekma in to proti Metlovi. Čeprav Selanom ni šlo vse tako po želji, kljub temu lahko rečemo, da igrajo letos pomembnejšo vlogo v tej skupini, kar je gotovo tudi zasluga izvrstnega napadalca Igorja Mavra, ki vodi na lestvici strelcev z 10. zadetki. Da imajo Selani v osebi Aleksandra Maku tudi izredno nadarjenega libera, ki je bil v jesenskem delu med najboljšimi igralci, je to za Selane in za njihovo obrambo velikega pomena.

Ekipa Selanov: E. Oraže, A. Mak, S. Užnik, F. Oraže, D. Oraže, P. Božič, V. Radosavljevič, A. Čertov, M. Dovjak, N. Travnik, Z. Oraže, Kelich, H. Olip, K. Hribnik, M. Mak, M. Oraže, I. Maver, A. Oraže, S. Gregorič. **Trener** Nanti Travnik.

Selani so se tudi v obrambi dobro „držali“

Dobljanom ni uspelo premagati prvega!

SK Puntigam Aich/Dob: SVS – Transver
0 : 3 (-8, -8, -9)

Dobljani tokrat niso bili dovolj močni, da bi premagali prvega na lestvici. Nekaterim igralcem je manjkala tudi motivacija, le Dietmar Kramer je pokazal res dobro igro. Upajmo, da se bo tako izkazal tudi v naslednjih igrah. Znano je, da najmanj 70 odstotkov žog zabije Bojan Mlakar, ostale pa drugi igralci. V tekmi z SVS so poskušali Mlakarja razbremeniti, le – napadi so se odbili na mreži v lastno polje. Kot vse kaže, bo podajalec še naprej delil žoge pretežno Mlakarju, ki bo še naprej zagotovil točke.

Tudi igralce na klopi bi lahko vključili v igro, saj se je že mnogokrat zgodi-

lo, da je takomenovani sedmi igralec, ko je bil zamenjan, odločil tekmo. A to je slej ko prej stvar trenerja.

V osnovnem delu prvenstva so pred Dobljani še štiri tekme, iz katerih si pričakujejo vsaj štiri točke, v najboljšem primeru pa šest. To bi pomenilo, da bodo ostali na tretjem mestu na lestvici.

Marko Trampusch

1. Metlova	13	11	2	0	49:10	24
2. Globasnica	14	8	4	2	32:11	20
3. Frantschach	14	7	4	3	28:14	18
4. Sele	13	7	3	3	28:16	17
5. Železna K.	14	6	3	5	14:18	15
6. Šmarjeta	14	6	2	6	21:19	14
7. Šentandraž	14	4	6	4	17:18	14
8. Labot	14	4	6	4	16:19	14
9. Eitweg	14	5	3	6	16:32	13
10. Šmihel	14	3	6	5	21:15	12
11. Šentpavel	14	3	5	6	21:27	11
12. Grebinj	14	3	3	8	17:29	9
13. Dobrla vas	14	3	1	10	11:45	7
14. Sinča vas	14	2	2	10	21:39	6

Pihorner podpisal za SAK

Povsem nepričakovano je prejšnji teden podpisal pogodbo za SAK Mario Pihorner, napadalec, ki je že pred osmimi leti prvič igral za slovenski atletski klub (v sezoni 1985/86 do jeseni 1987).

Sicer je bil takrat med najboljšimi strelci SAK, vendar se stavlja vprašanje, ali je po vseh teh

Na petem mestu najdemo Železno Kaplo, ki je po lanskem izpadu iz podlige takoj zopet hotel nazaj, vendar kot vse izgleda, ji to letos še ne bo uspelo. Že po 6. kolu je Tone Woschitz prostovoljno oddal mesto trenerja. Nadomestil ga je Peter Reinwald, ki je pokazal svojo sposobnost, saj mu je uspelo moštvo pripeljati od 11. mesta na 5. mesto. V 14. tekmi so dali le 14 golov, kar ne priča o preveč dobri pripravljenosti napadalcev.

Tudi Šmihelčani so si pod vodstvom priznanega nogometaša Walterja Krauschlerja pričakovali vleiko več. 10 mesto na lestvici gotovo ne ustreza njihovim pričakovanjem.

Čeprav si Dobrolčani po odhodu Velika, Kuprivca in Appeja niso pričakovali mest med prvimi – njihov sezonski cilj je, z mladimi igralci obstati v tem razredu –, so le nekoliko razočarani, da morajo prezimiti na predzadnjem mestu.

letih še vedno obdržal sposobnost nevarnega napadalca pred golom in če je res on tisti napadalec, ki ga SAK nujno potrebuje?

Na vsak način pri SAK še kljub temu iščejo dobrega napadalca, ki bi v vigrednem delu prvenstva skrbel za potrebne zadetke.

ŠPORTNO DRUŠTVO ZAHOMC

Jubilejna slavnost in program

40. obletnica ŠD Zahomc ter otvoritev novih skakalnic v Zahomcu

7. 12. '93 – 16.00 – maša za umrle člane športnega društva v farni cerkvi Ziljska Bistrica

18.00 – jubilejna slavnost v kulturnem domu na Čajni za vse častne goste ter za tisk (slavnostni govori, kulturni spored, bife, družabno srečanje)

20.00 – pričetek plesa športnikov v kulturnem domu na Čajni s kulturnim sporedom; za ples igra ansambel Drava

8. 12. '93 – 9.30 – trening avstrijskih, slovenskih ter italijanskih skakalcev

12.30 – blagoslovitev skakalnic, nato otvoritev skakalnic s kulturnim sporedom; sodeluje godba na pihala iz Ukeve iz Kanalske doline, radio Koroška, itd.

14.00 – začetek skokov na 75 m skakalnici

Prisrčno vabljeni!

Namizni tenis

4. mesto za DSG Sele

Prejšnjo nedeljo se je v Šentvidu odvijal Koroško ekipno prvenstvo seniorjev (veteranov) – skupina vzhod. Pri tem prvenstvu, ki je deljeno na jesenski in vigredni del, so prvič sodelovali tudi Selani. Stane Bec in Mirko Oraže – igralca 2. razreda – sta poskrbela za majhno senzacijo. Posebno Bec je tokrat poka-

zal, da ga je le težko premagati. Izgubil je le tri tekme, in te proti igralcem iz Koroške lige. Pa tudi v dvojicah sta Oraže in Bec dobro harmonizirala in celo premagala prvega KAC (z igralcema Barounigom – Koroška liga in Moserjem – igralcem podlige). Tako sta Bec in Oraže dosegla dobro 4. mesto.

Posamezni rezultati:

DSG Sele : KAC	2:3
DSG Sele : Carinthia (trikratni prvak)	1:3
DSG Sele : SCA Šentvid	3:1
DSG Sele : ASKÖ Landskron A	3:1
DSG Sele : ASKÖ Landskron B	1:3
DSG Sele : DSG Vrba	3:0

Lestvica:

1. KAC	12 točk
2. BSG Carinthia	10 točk
3. ASKÖ Landskron B	8 točk
4. DSG Sele	6 točk
5. SCA Šentvid	4 točke
6. ASKÖ Landskron A	2 točki
7. DSG Vrba	2 točki

Koroško škofijsko prvenstvo v Vrbi

Tega prvenstva se je od Selanov udeležil le Mirko Oraže. Igral je v treh skupinah: podlige, 1. in 2. razred. V podligi je dosegel drugo kolo, v 1. razredu pa je postal celo peti. V 2. razredu pa je podlegel šele v finalu proti lanskemu zmagovalcu Kuttnigu iz Vrbe in tako dosegel izvrstno 2. mesto.

KOŠARKA

SAK izgublja dalje

V zadnjih dveh tekmah mladinci košarkarskega kluba SAK niso bili v stanju povečati števila točk na lestvici.

V tekmi proti Beljačanom, kjer so igrali nezbrano in brez pravega truda, so jasno podlegli, teden navrh pa so proti UNION Celovec izgubili le z dvema točkama, torej z enim samim košem razlike. Tu jim je manjkalo nekoliko sreče in nekoliko več gotovosti pri metih, kar je gotovo posledica nervoze in po-

manjkanja treninga. Poleg tega so „podarili“ veliko število žog nasprotniku, tudi v obrambi igra ni bila preveč zavzeta, v napadu pa so bili nezbrani. Tako so sedaj že izgubili 4. tekmo po vrsti. Sedaj imajo še štiri tekme, nato pa prvi štirje na lestvici tekmujejo v takimenovanem play-off-u za naslov koroškega klubskega prvaka. Vsi še upajo, da se jim po teh porazih le še uspe uvrstiti med prva štiri moštva in se tako kvalificirati za nadaljnja tekmovanja.

Vsa taktična navodila trenerja Pavliča niso mogla preprečiti porazov

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ športni krožek, prireja v **nedeljo, 28. 11. '93, ob 14. uri** pri Rastočniku v Lepeni **Domači popoldan.**

Kviz, zaključek rekreacijskega desetorboja z razdelitvijo nagrad in predvajanje video-filma o vseh teh prireditvah.

Vsi prisrčno vabljeni!